

V I E N Y B Ė

71 M. 13 N.

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

1957 M. KOVO (MARCH) 27 D.

Telefonas:
EV 4-0862

KAINA 10 c.

JIE SMERKIA PRIESPAUDOS POLITIKĄ RYTŲ EUROPOJE

"Gudijos Diena"

New Yorko gubernatorius Harriman praeitą pirmadienį paskelbė „Gudijos Dieną“. Proklamacijoje sakoma, kad „laisvės meilė tebeliepsnoja gudų širdyse“. Amerikos spauda, rašydama apie tai, pažymi, kad Gudija ribojasi su Lenkija, Lietuva ir Latvija.

* Iš Jeruzalės pranešama, kad Izraelio vyriausybė neketinanti kvieisti Jungtinių Tautų gen. sekretorių Hammarskjöldą, nes jo pasitarimai su Egipto prezidentu Nasseriu esą nepavykę.

* Atstovų Buto imigracijos pakomisijos pirmininkas F. E. Walter pareiškė, kad jis raginsias vyriausybę nebesileisti Vengrijos pabėgėlių, kol nebus iširta, „kas jie tokie“.

* Sovietų Sąjungos ambasadorius Romoje, Bogomolov, atšauktas į Maskvą ir į jo vietą paskirtas Kozyrev.

* Filipinų prezidento Magsaysay našlei Amerikos vyriausybė paskyrė 10,000 dol. vienkartinės pašalpos. Mat, velionis Magsaysay karo metu buvo Filipinų partizanų vadas ir kovojo prieš japonų okupaciją.

* Laikraščiai rašo, kad prezidentas Eisenhoweris grįžęs iš Bermudos konferencijos be slogos, kuri jį kankinusi nuo inauguracijos dienos. Prezidentas esą įdegęs saule ir mažiau kosti.

* Stiprus vėjas, šaltis ir sniego pūgos nusiaubė ištisus Oklahoma, Nebraska ir Kansas plotus.

* Jungtinių Valstybių laivyno vadovybė praneša, kad radaro tinklas apsaugai nuo netikėto sovietų puolimo eina ne tik Kanados šiaurėje, bet ir visu šiaurės Atlantu.

* Pietų Korėjos ambasadorius Jungtinėse Tautose, Ben C. Limb, pareiškė, kad komunistai siekia užvaldyti visą Aziją.

* Tarp Albanijos komunistų vado Enver Hoxha ir Jugoslavijos albanų autonominės srities vykdomosios tarybos prezidento Fadhil Hoxha dabar vyksta pikta žodinė kova. Žodžiu, Hoxha prieš Hoxhą. Jugoslavijoje gyvena 750,000 albanų. Pačioje Albanijoje – 1,200,000.

Irena Vebraitienė, buvusi Vyliadaitė, energinga Elizabetho lietuvių veikėja, lietuviškos kultūros skleidedėja kitataučių tarpe, laimėjusi Western Electric kompanijos gražuolės titulą.

KĄ GI GRAŽINSIME LIETUVAI?

Iš Lietuvos ateinančios knygos liudija apie ten vykstantį kultūrinį gyvenimą.- O kaip emigrantai išnaudojo savo laisvę galvoti ir kurti? - Mūsų veiksniai. "Miegančios Gražuolės" būklėje-nieko neužmiršti ir nieko neišmokti! - Revoliucija iš jaunųjų pusės.

Neseniai sutikau vieną buvusį visuomenės veikėją. Šis žmogus pereitais metais Lietuvon išsiuntęs 22 siuntinius. Apytikriai skaičiuojant, tai sudaro apie porą tūkstančių išlai-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS
dų, beveik pusę metinio uždarbio vidurkio. Iš Lietuvos gavęs įvairių knygų, net plokštelių.

"Ir žinai ką - sako jis man - ten kultūrinis gyve-

nimas gana gyvas. Tai, ką mes čia organizuojame, tėra, palyginus, tik tuščios pastangos."

Tesinys 4 psl.

Amerikos prezidentas Eisenhoweris ir Anglijos ministeris pirmininkas Macmillan, po kelių dienų trukusios konferencijos Bermudoje, paskelbė susitarimą visa eile klausimų, įskaitant ir nutarimą pakviesti Sovietų Sąjungos atstovus stebėti atominius bandymus, vykdomus Anglijos ir Amerikos, jei Maskva sutiktų padaryti tą patį iš savo pusės.

Bendrame komunikate, kuris buvo išleistas konferencijai pasibaigus, sakoma, kad Amerikos prezidentas Eisenhoweris ir Anglijos premjeras Macmillan labai patenkinti Bermudos pasitarimų rezultatais ir numato tolimesnę nuomonėmis pasikeitimą, augant pasaulio bendravimo reikalui. Toliau sakoma, jog jie supranta tą atsakingumą siekti bendros užsienio politikos taikos ir teisingumo labui.

Atominius bandymus liečiantį susitarimą išreiškė specialiame komunikato priede. Jame pažymima: iki Sovietų Sąjunga atsisako pritarti visiškam nusi-ginklavimui su paveikiomis garantijomis, laisvasis pasaulis neturi kito pasirinkimo, kaip, kad ir nenoroms, tęsti atominių ir vandenilinių bombų bandymus.

Viduriniųjų Rytų klausimu dviejų valstybių galvos susitarė remti Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus pastangas, siekiant išspręsti Izraelio ir arabų ginčą dėl Gazos ir Akabos.

Europos klausimu prezidentas Eisenhoweris ir premjeras Macmillan užtikrina bendrą politiką šešiais svarbiaisiais punktais:

1. Santykiuose tarp Sovietų Sąjungos ir Amerikos ir Anglijos išreiškiama simpatija vengrų tautai, bendrai pasmerkiant spaudos politiką visų Rytų Europos tautų atžvilgiu ir Maskvos paniekinimą tokios JT rezoliucijos, kaip toji, kurioje reikalaujama vietoj iširti padėti.

2. Dviejų valstybių vadai sutaria, kad Šiaurės Atlanto gynybos organizacija yra jų vakarų politikos pagrindas.

3. Europos integracijos atžvilgiu išreiškė nuolatinį domėjimąsi įvairiais judėjimais dėl Europos apjungimo.

4. Amerika ir Anglija pritaria bendram Europos ir pasaulio rinkos planui, tačiau įspėjama,

(Nukelta į 3 psl.)

LAIŠKAI

Kaip kas supranta politinę vienybę?

Lietuvos vadavimo veiksmuose esami nesutarimai jaudina lietuvių visuomenę. Šiam klausimui spręsti, kai kuriose vietovėse yra įsisteigę politiniai klubai, sąjungos, sambūriai ir kitokiais vardais pasivadinę vienetai. Kai kurie jų, atrodo, yra įsteigti grynai politinei kovai prieš tautininkus (tarytum nebūtų mums bendro prieš - komunizmo).

Sekdamos kitas vietoves, Philadelphia politinės grupės, Clevelando demokratinų grupių paragintos, taip pat susibūrė į vieną ir pasivadino Philadelphia lietuvių politinės vienybės sąjūdžiu. Po keleto pasitarimų, matyt, nesuradę veikimo platformos, nutarė pakviesti ir vietos tautininkus, susibūrusius į ALFS. Į sąjūdį, be tautininkų ir frontininkų, įėjo ir pavieniai asmenys, pretenduoją reikšti veikė atstovaujantių politinių grupių nuomonę. Viename ir vieninteliame posėdyje man teko atstovauti tautininkus. Apgraišomis palietus kai kuriuos klausimus, buvo sutarta: 1) Rėmti visus Lietuvos vadavimo veiksmus, kaip ALT, Amer. Liet. Bendruomenę, VLIKą, diplomatus su jų šefu, Liet. Laisv. K-tą, L. N. Talką ir kt. 2) Jei kuriai srovei kuri institucija nėra labai prie širdies, tai, nežūrint ką augštosios sferos darytų, mes iš vietos nerašome, užgaunanti kitos srovės jausmus korespondencijų. 3) Karts nuo karto pakviesti atskirų srovių vadovaujančius asmenis, padaryti Lietuvą liečiančius pranešimus.

Atrodo, susitarė labai gražiai. Turime skirtingas pažiūras į kaikiuos klausimus, bet bent vietoje kits kitą toleruosime, o jei įvyktų koks nesusi-pratimas, tai per posėdžius aiškinsimės, o nekelsime į spaudą. (Mat, dauguma šio sąjūdžio dalyvių yra korespondentai). Bet, deja, Neprašė kelios savaitės po pasitarimų, ir Keleivyje vasario 13 d. skaitome, kad tautininkai esą vadizmo piktaisiais apsikretę, kad labai sunku buvo tautininkus

prikviesti bendro demokratinio darbo dirbti ir t. t. Pasirašęs -- Kipras Tautkus, manau vienas iš mūsų sąjūdžio narių.

Naujienose vasario 11 d. rašoma: „Itakingas tautininkų veikėjas sąjūdžio posėdyje yra pareiškęs, kad tautininkai neves pragaištingą ir prieš ALTą nukreiptą propagandą...“

Dalyvavau tik aš sąjūdžio pasitarime, bet apie jokią pragaištingumą nekalbėjau. Pareiškiau tik tiek, kad Vasario 16 minėjime dalyvausime aktyviai, o kas liečia aukas, tai paliksime Sąjungos nariams, kaip demokratinėje santvarkoje ir turi būti aukoti ALT ar Nepriklausomybės Fondui.

Laikau taip pat užgavimu ir netiesa Naujienų kovo 5 d. Malonio korespondenciją, kad tautininkai nieku neprišidėjo prie Vasario 16 minėjimo su-ruošimo. Minėjimą ruošė Bendruomenės valdyba, o talkininkavo organizacijų atstovai ir pavieniai asmenys.

Praėjusių metų Bendruomenės valdyboje buvo pusė Tautinės S-gos narių, o šių metų -- didesnė pusė, įskaitant ir jos pirmininką. Visuose minėjimuose rengti pasitarimuose dalyvavau ir aš pats ir buvau vienos komisijos narys. O kur kiti tautinės srovės asmenys ir p. Malonio korespondencijoje išvardinti? Įdomu, kodėl korespondentui užkliuvo tik tautininkai, o ne kitos grupės, nors kaikiurių grupių jam labai artimų asmenų pavardžių nėra jo korespondencijoje.

Nuo kairiosios spaudos neatsiliko ir Draugo korespondentas. Vietoje parašęs, kad tautininkai renka aukas Nepriklausomybės Fondui, irgi lietuviškam reikalui, atrado kokiuos tai talkininkus, kurie tik pasipinigauti nori.

Persvarstęs visa kas Politinės vienybės sąjūdžio pasitarime buvo sutarta, paskaitęs šias korespondencijas ir prisiminęs intrigas ir propagandą, nukreiptą prieš vietos tautininkus, rengiant Tautinės S-gos ir BALFO koncertą ir kviečiant Diplomatijos Šefą, nerandu galima toliau pasilikti šiame sąjudyje. Kaikiuriems šio sąjūdžio atstovams nerūpi vienybė, o tik juodinti tautininkus.

P. Mitalas

Buvęs Philadelphia lietuvių politinės vienybės sąjudyje tautinės srovės atstovas.

SPAUDOS VĖŽIO PASEKMĖS

Skystoko turinio slapyvardiniai (Petras Verbūnas ir J. S.) reportažai iš Hollywoodo studijų Naujienose pasižymėdavo lietuvių jieškėjimu kino žvaigždžių labirintuose ir rastųjų atletuvinimu (a la Šernas); o tokių pritrūkus, bandyta sulietuvinti Elvis Presley.

Tačiau, turintis informacinius ryšius su Hollywoodo stu-

dijomis aktorius Juozas Kaributas asmeniškai patikrino Naujienų slapyvardininko paskelbtų žinių tikrumą ir paties Elvis Presley žodžiais nustatė, kad jis net nėra lietuvių kilmės ir niekad nėra mokėjęs nė vieno žodžio lietuviškai.

Del Naujienose paskelbto Presley Preslausku jau keletas asmenų buvo skambinę studijas, jieškodami jo, kaip lietuvių, o žurnalo Vytis atstovavo net laišką jam buvo parašęs. Tokiu būdu, klaidindamas visuomenę ir gaisindamas laiką, tasai slapyvardininkas -- „lietuviškumo misijonierius“ jokios naudos nepadare nei savo tautiečiams, nei pačiam Elvis Presley, nei Naujienų prestižui.

Tai vienas iš ryškiausių pavyzdžių, kaip turėtų būti redakcijos atsargios su slapyvardininkais, kurių 90% -- spaudos vėžiai.

Reportažai iš specialių mokslo bei meno institucijų (ypač, svetimų) turėtų būti leidžiami laikraštini tik pasirašyti tikrąja autoriaus pavarde. Tada ir liguistos fantazijos kinomanas nedrįstų savo išspuoto melo, su kam nors pakenkti tendencija, viešai spaudoje skelbti,

tuo kompromituojant mūsų laikraštį savų ir svetimų akyse.

Alfonas Giedraitis

Los Angeles, Cal.

LIETUVYBĖS MĖNUO

Lietuvių Studentų Santara ruošia „Gyvosios Lietuvybės Mėnesį“, kuris tęsis beveik visą pavasario semestrą. Jo tikslas yra parodyti naujai besikuriančią, naujose gyvenimo sąlygose besiformuojančią jaunimo tarpe lietuviybę, kurią atstovauja jaunųjų menininkų darbai, naujos idėjos, kylančios jaunojo kartoj.

New Yorke šis mėnuo jau pradėtas vasario 9-10 d., kur santaros suvažiavime buvo kritškai aptartas jaunosios kartos nusistatymas mūsų visuomenės atžvilgiu.

Bostone vasario 15 d. L. Sabaliūnas pravedė pašnekesį tema „Lietuvis ir kūrėjas“.

Kitas vienas iš didesnių šiuo metu Studentų Santaros rūpesčių yra Kosto Ostrausko „Kanarėlės“ išleidimas. Tam reikalui visi skyriai vykdo aukų rinkimo vąjį, net ir svetimtaučiuose.

Ką tik iš spaudos išėjo aktyvaus santariečio L. Sabaliūno redag. „Lithuanian Scout acti-

vities“, kurio tikslas kitų tautų skautus supažindinti su lietuvių skautų veikla ir jų tėvyne.

Išleistas vasario mėn. biuletenis „New Yorko Santara“ yra įdomus ne tik santariečiams, bet ir visam jaunimui. Be kitko, jame raginama prenumeruoti lietuvišką spaudą.

Taip pat Studentų Santara aktyviai prisideda prie Vasario 16 gimnazijos šelpimo. Tam reikalui Chicagoj neseniai buvo loterija, kuriai savo kūrinius paaukojo meno studentai D. Sakalauskaitė, R. Šimanskytė ir K. Žapkus.

Su dideliu pasisekimu praėjo ir neseniai įvykęs Chicagoj užgavėnių balius su turtinga ir idomia programa, kurią išpildė S. Velbasio baletų studijos mokiniai.

Danguolė Čekaitė

Vienybės Skaitytojai

NEW BRITAIN

Prašomi atnaujinti savo prenumeratą pas mūsų atstovą

J. POŠKUS

351 Park Street

New Britain, Conn.

Tel. BA 3-1344

JONO ANDRULIO GAMYBOS

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Savo skoniu ir kokybe yra žinomi Amerikoje ir Kanadoje
MICHIGAN FARM CHEESE & DAIRY, INC.
Fountain, Michigan

Aptarnavimui ir informacijai rytinėse valstybėse prašoma kreiptis:

PETER LISAUSKAS, 64-09 CLINTON AVENUE, MASPETH, N. Y. TEL. TW 4-8087

VIENYBĖ

LITHUANIAN WEEKLY

Established in 1886

JUOZAS TYSLIAVA

Editor and Publisher

V. Gedgaudas, Managing Editor

V. Meskauskas, Associate Editor

Valerie Tysliava, Business Mgr.

Editorial & Business Office

412 Bedford Avenue

Brooklyn 11, New York

Tel. EVergreen 4-0862

Entered as Second Class Matter

October 23, 1907 at the Post

Office of Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES

USA per year \$5.00

Other Countries \$6.00

Advertising rates on application

SAVAITĖ PASAULYJE

* Jungtinės Valstybės daugiau dėmesio kreipia į Afriką. Rezultate, Valstybės Departamentas steigia Afrikos Reikalų Biurą ir šį pavasarį įvairiose Afrikos vietovėse keturis naujus konsulatus.

* Žinomas rusų rašytojas Erenburgas paneigia prof. Al. Kazem-Bek paskelbtą Literaturnąją Gazeta straipsnį, kuriame teigiama, kad Amerika neturinti savo kultūros. Tarp argumentų, Erenburgas sumini tokius Amerikos rašytojus, kaip Whitman, Mark Twain, Jack London, Dreiser, Lewis, Hemingway ir kitus.

* Po didžiausio nuo 1906 m. žemės drebėjimo San Francisco ir apylinkės gyventojai pradėjo normalų gyvenimą.

* JAV Armijos štabo viršininkas gen. M. D. Taylor, aplankęs Okinawos salą ir Pietų Korėją, atvyko į Taipei, For-

mozos sostinę, ir turėjo pasikalbėjimą su prezidentu Čian Kai Šeku.

* Bagdado pakto nariai, Irakas, Turkija, Iranas, Pakistanas ir Didžioji Britanija, sveikina Jungtinių Valstybių sprendimą įsijungti į tų valstybių bendradarbiavimą taikai Vidurio Rytuose palaikyti.

* Trys republikonų senatoriai, Ives, Javits ir Case, ragina JAV prokurorą Brownell daryti žygių, kad „tam tikras skaičius“ Egipto žydų galėtų atvykti į Ameriką.

* Gazos srities prekybininkai nepatenkinti Egiptu, nesirūpinančių pristatyti jiems gazolino.

* Liepos mėnesį Zanzibaro salų gyventojai pirmą kartą istorijoje balsuos ir tuo būdu išspręs savo likimą: protektoratas ar nepriklausomybė britų tautų bendruomenėje.

Lietuvos Kuriuomenės Kūrėjų -- Savarių organizacijos naujoji ir buv. centro valdyba, garb. teismas ir revizijos komisija. Iš kairės į dešinę (sėdi): M. Klika, J. Variakojis, dr. K. Gudaitis (buv. t. v. pirm.), gen. M. Reklaitis (pirmininkas), P. Genys ir J. Tumas. (Stovi): J. Juodka (Chicagos skyriaus pirm.), J. Grybauskas, A. Avizienius, P. Dirkis, dr. K. Šruoga, J. Liepinaitis, J. Urbonas, J. Švedas, K. Petrauskas ir V. Rekus. (A. Vilko nuotrauka)

JIE SMERKIA PRIESPAUDOS...

(Atkelta iš 1 psl.)

kad toks planas neturi vesti prie aukštų tarifų.

5. Anglija pasižada ir Amerika pritaria artimai bendradarbiauti, siekiant Europos kontinento apsiungimo.

6. Abu valstybininkai pasižada toliau stengtis padėti vokiečių tautai įgyvendinti jų teisėtą troškimą, galimai suvienyti taikoje ir laisvėje.

Paliečiant savitarpio saugumo klausimus, komunikate sakoma, kad Amerika sutiko Anglijos karines pajėgas aprūpinti iš tolo valdomomis raketomis, išskyrus tokias, kurios turi atominės sprogstamos medžiagos užtaisą.

Komunikatas taip pat išreiškia Amerikos pažadą ir sutikimą prisidėti prie karinio komiteto Bagdado pakte, jei tokį pageidavimą išreikš to pakto nariai, Anglija šiltai priėmė šį Amerikos pasižadėjimą, kuris yra kaip tik pirmas žingsnis vykdančiam Amerikos doktriną komunistų agresijai Viduriniuose Rytuose atitolinti.

Kaip karinio planavimo grupės narys, Amerika galėtų padėti apsaugoti nuo komunistų grėsmės, nesikišdama į pakto narių tarpusavio ginčus. Komunikate neminimi kai kurie klausimai, svarstyti konferencijoje, kaip komunistinės Kinijos klausimas, dėl kurio abu kraštai neturi vienodos nuomonės. Jau konferencijos pradžioje abiejų pusių buvo aiškiai pareikšta, kad nebus jie škoma išspręsti visus klausimus, bet tik pasidalinti nuomonėmis ir išaiškinti pažiūras į jas.

Komunikate, atsižvelgiant į tai, sakoma, kad prezidentas ir ministeris pirmininkas tarėsi atvirai ir laisvai, kaip ir dera seniems draugams.

„Mes“, sako abu valstybininkai, esame visai patenkinti šios konferencijos rezultatais, mes numatome ir toliau tęsti

taip gerai prasidėjusį pasikeitimą pažiūromis.

Prezidentas Eisenhoweris ir premjeras Macmillan taip pat paskelbė savo pritarimą JT rezoliucijoms trimis skubiomis problemomis Viduriniuose Rytuose: Suez, Gazos ir Akabos.

Jie pritaria šešioms principams, šį mėnesį priimtiems Saugumo Taryboje ir Egipto priimtams, kaip pagrindą Suez kanalo išsprendimui:

kad kanalas būtų atdaras visiems kraštams be išimties;

Kad Egipto suverenitetas būtų gerbiamas;

kad kanalo naudojimas nebūtų siejamas su bet kurio krašto politika.

Kai dėl Gazos ir Akabos, Eisenhoweris ir Macmillan sutiko skubiai vykdyti JT visumos susirinkimo rezoliuciją tais klausimais. Jose JT išreiškia viltį, kad Egiptas nereikalaus savo teisių, pagal 1949 metų paliaubas, užimti ir kontroliuoti Gazos ruožą. Akabos įlankos klausimu JT rezoliucijoje buvo pageidaujama, kad ten ne viena pusė nesiimtų karinių veiksmų.

Tautinių delegacijų pirmininkai Pavergtose Jungtinėse Tautose kovo 21 d. pasiuntė telegramą Bermuduose posėdžiaujantiems JAV Prezidentui ir D. Britanijos Ministeriui. Pirmininkui.

„Jei prie mūsų tautų nuolatinio spaudimo iš vidaus prisidėtų moralinis, politinis ir ūkinis išorės spaudimas, tikrai susidarytų padėtis, kuri priverstų sovietus atsisakyti savo užgrobtųjų Rytų Europoje“ – sakoma pavergtųjų telegramoje.

Akivaizdoje paskutinių įvykių Vengrijoje ir nerimą keliančios padėties kituose pavergtuose kraštuose telegramą ragina konferenciją eiti nuo žodžių prie veiksmų. Telegrama įtaigoja Sovietų pavergtųjų kraštų bylos kėlimą Jungti-

nėse Tautose arba specialiai tam reikalui sušauktoje viršinių konferencijoje. Telegrama taip pat pabrėžia, kad Europos ir pasaulio saugumo sistema tegali atsiremti į nepriklausomas ir laisvas valstybes ir kad nusiginklavimas tegali būti pasiektas sovietams pasitraukus iš pavergtųjų kraštų.

MIRTIES METINĖS

Pranas Rimkus, ilgametis Vienybės skaitytojas ir korespondentas Rochester, N. Y., nuo kurio mirties kovo 29 d. sukanka vieneri metai. Velionis Pranas Rimkus, atvykęs į šią šalį prieš pirmąjį pasaulinį karą, visą laiką gyveno Rochester, kur jis aktyviai dalyvaudavo lietuviškoje veikloje. Jo tebeprisigenda Rochesterio lietuvių kolonija. Rimkaus mirtis buvo didelis smūgis Vienybei, kurią jis, ypač seniau, nuolat aprūpindavo žiniomis iš Rochesterio lietuvių gyvenimo. Velionis paliko žmoną Marcelę, tebeliudinę dėl savo mylimo vyro mirties. „Man labai graudu prisiminti tą dieną, kada Pranas mirė“, kartą mums rašė Marcelė Rimkuvienė. Kiekvienam, kuris tik pažinojo velionį Praną Rimką, yra graudu prisiminti tą dieną, kada jis pasitraukė iš mūsų tarpo.

TAIP KALBA PAVASARIS

O kartu su juo ir tavo širdis, kuri Tau sako: Nepalik manęs nepalik be **knygų** ir jų **meilės**, be kurios gyventi aš negaliu. Nepraleisk progos, duodančios Tau **4 dideles knygas tik už \$5.00!** Tuoj kišk penkinukę į voką ir siųsk. Šita auksinė proga yra **paskutinė**, nes knygos jau visai **baigiasi**.

SAULĖS RŪSTYBĖ (romanas) sako: skaitai mane, nes myli, o nemylėti negali, kada mane skaitai. 311 psl. **Kaina \$3.00.**

CHICAGOS ŠEŠĖLIAI – žiaurios tikrovės vaizdų knyga, kurioje tikrojo, nuogojo gyvenimo yra daugiau, negu mariose vandens ir druskos. Iliustruota, 316 puslapiai. **Kaina \$3.00.**

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies ir juos tikrai paž

ŠIRDIES RŪMAI (romanas) sako: tik tada vaikščiosi širdies rūmuose. ir juos tikrai pažinsi, kada mane skaitysi. 449 psl. Iliustruota. **Kaina \$4.00.**

SLIAPTARNIAI (Amerikos lietuvių gyvenimo knyga) sako: tik mane skaitydamas matysi lietuvių tautos trečiosios dalies darbus, vargus, kančias, nuopelnus, kultūrą ir tautinį išlikimą. 652 puslapiai, kieti viršeliai. **Kaina tik \$3.00!**

VISOS 4 KNYGOS TIK UŽ \$5.00! Bet kas nori tik 1 ar 2, ar 3 knygu, tai už 1 tik \$2.00, už 2 tik \$3.00, už 3 tik \$4.00. Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS, 3325 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

**SAVINGS ACCOUNTS
CORDIALLY INVITED**

Latest Interest Rate **3%** A YEAR

Compounded semi-annually January and July

Interest begins the **FIRST** day of the month on deposits made during the first 10 **BUSINESS** days of January and July, the first 5 **BUSINESS** days of April and October and the first 3 **BUSINESS** days of all other months when left until the end of the interest period.

THE Kings County SAVINGS BANK

Incorporated 1860
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to \$10,000
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Dabar

Kas verkia netekęs valstybės nepriklausomybės, o kas nori ją nusikratyti.

Štai jau kelintas mėnuo kalbama, kad tyrais turtinga Jordano valstybė būsianti padalinta tarp Sirijos ir Irako.

O ir Sirija su Iraku, pasidalinusios Jordaną, te-laimės kaip "Zablockas ant muilo."

Kad šios kalbos apie Jordano padalinimą yra ne be pagrindo, tai rodo paties Jordano premjero Sulei-man Nabulsi pareiškimas. Girdi, -

"Jordanas negali gyventi vienas."

Bet vistiek šita prieš 36 metus britų sukurta le-kiančio smėlio valstybė Palestinos karo metu pajė-gė atkasti nemažą Izraelio žemės gabalą. Jordano dantys pasiekė net Jeruzalę.

Reikia manyti, kad Sirijai ir Irakui dalinantis Jordanu, Izraelis taip pat nemiegos ir pasistūmės iki Jordano upės.

☆

Gyvenimas kupinas paradoksu.

Claude R. Eatherly iš Fort Worth, Texas, buvo vienas tų lakūnų, kurie B-29 lėktuvu gabeno atominę bombą į Hirošimą.

Bet dabar štai šis 38 m. amžiaus "karo didvyris" teisiamas už penkių maisto krautuvų ir vienos paš-to įstaigos apiplėšimą...

Karo metu sugriauti miestą ir viena sekunde iš-zudyti daugiau kaip pusę jo gyventojų yra laikoma didvyrišku žygiu. Bet taikos metu apiplėšti prekybos ar valdžios įstaigą - nusikaltimas.

Teisingai Jack London vaizduoja indėną, kuris už baltojo žmogaus nužudymą buvo nuteistas metus ka-lėti. Raudonodžiui taip patiko gyvenimas kalėjime, kad jis nutarė nužudyti kitą baltąjį žmogų. Bet...ta-da teismas pasmerkė indėną mirti.

-- Nesupaisysi tu baltojo žmogaus kelių, linguo-damas galva kalbėjo pakarto indėno tėvas.

☆

Įsivaizduokite lietuviškos poezijos pėdsakus Viš-tytyje, Anykščiuose, Helsinkyje, Baltimorėje ir Los Angeles...

Kur Vištytis ir Anykščiai, o kur Helsinkis ir Los Angeles...

Bet štai aš skaitau prof. J. J. Mikkolas dar Vin-co Kudirkos laikais surinktas ir į vokiečių kalbą iš-verstas "Vištyčio Dainas" ir Nado Rastenio į anglų kalbą išverstą A. Baranausko "Anykščių Šilelį".

Pirmąjį veikalą redagavo Eino Niemineh ir išlei-đo Helsinkio Universitetas, o antrąjį redagavo Juo-zas Tininis ir išleido Los Angeles Lietuvių Dienos.

"Vištyčio Dainos", kurios, kaip ir "Anykščių Ši-lelis", išleistos ariginale ir vertime, deja, čia ne-pardavinėjamos.

Bet už tai "Anykščių Šilelio" leidimas, iliustruo-tas grafiko J. Kuzmicko medžio raižiniais, galima įsigyti.

☆

Neliesdamas nei "Vištyčio Dainų", nei "Anykščių Šilelio" vertimų, aš vis dėlto negaliu šio to nepaci-tuoti.

"Mano dukružė, tavo mergužė

Siuva šilkų skaružę.

Siuva raudonais, siuva geltonais,

Siuva žaliais šilkeliais."

Sakykite, ar šioje Vištyčio paežerėje gimusioje dainelėje neišreiškiamos mūsų vėliavos spalvos?

Arba štai būsimas vyskupas dainuoja:

"E kur dabar šilelis, buvę miškai šventi,

Kažin kodėl senovėj visiškai išskinti.

Maž tikėjimą įvedęs Jogalia išskynė,

Kad jau nebetarnautų dievaičiams tėvynė."

JUOZAS TYSLIAVA

KĄ GI GRAŽINSIME LIETUVAI?

Tęsinys iš 1 psl.

Tokią pažiūrą girdėjau jau ne iš vieno. Vargonin-kų organe net mačiau straipsnį persispausdintą iš Lietuvoje einančio žur-nalo.

Šis pasikalbėjimas ta-čiau man iškėlė įdomų klausimą, ką gi mes galė-tumėm pasiūsti Lietuvon, jei ten būtų įmanoma siūsti ir kultūrinės ar vi-suomeninės veiklos vai-sius?

Greitomis mintyse perbėgau eilę mūsų perio-dinių ir neperiodinių lei-dinių. Radau ten daug tė-vynės meilės, patriotinių pareiškimų, praėjusių dienų atsiminimų, gimtųjų vietų pasiilgimo, tačiau labai nedaug Lietuvoje dar nematyto, neišgyvento, neišnagrinėto. Bijau, kad Lietuvoje likę žmonės, susipažinę su mūsų vei-kla, pasidarys ne kokį įs-pūdį apie mus, emigrantus.

"Kaip jie išnaudojo laisvę galvoti ir kurti?" - galėtų paklausti Lietuvoje likę. "Koks jų, buv. Nepriklau-somos Lietuvos elito, įnašas į mūsų kultūrą?"

Jieškant atsakymo į tą klausimą, gal nesunku bus rasti pavienių herojiškų pastangų. Tačiau bendras vaizdas, bijau, bus ne koks. Atrodys, kad mūsų visi veiksniai, peržengę Lietuvos sieną, atsidūrė "miegančios gražuolės" būklėje. Toji piktos raga-nos užburta, sapnuoja apie savo buvusias pozicijas kultūriniam ir visuome-niniame gyvenime ir laukia karalaičio, kuris atsuktų istorijos ratą.

Iš tikro mes negalime savo kultūrine veikla kon-kuruoti su Lietuvoje liku-siais. Logiškai galvojant, turėtumėm savo veiklą ir dėmesį telkti ten, kur Lietuvoje likę pasireikšti negali dėl bolševizmo priespaudos. Kas gi yra priešybė komunizmui? O gi laisvė! Todėl mūsų dė-mesys turėtų būti skirtas laisvės idėjų ir problemų puoselėjimui. Politiskai tai turėtų pasireikšti su-kurimu liberalinio sąju-džio, kuriam teorinius pa-grindus galėtų padėti mūsų litikai. Kad taip iš tikro yra, galiu pacituoti toli gražu ne liberaliai nusi-teikusį VIENYBĖS kaimyn-ą DAR BININKĄ.

Reklamuodamas naują AIDŲ numerį, DARBININ-

KAS teigia, kad kun. S. Ylos ir dr. J. Girniaus diskusijos liberalizmo klausimu yra... "pačios įdomiausios tarp visų kitų, iškilusių mūsų spaudoje po šios paskutinės emigra-cijos".

Atseit ir katalikų spau-da, kuri savo skaitytojams nenori piršti jokios galvo-jimo laisvės, laimi iš dis-kusijų apie laisvę! Tai liu-dija temos aktualumą! Įdo-mu, kad mūsų susikaldžiu-sioje liberalinėje spaudoje laisvės klausimu galime rasti nemažai įdomių pa-sisakymų, tačiau jie taip išmėtyti, kad sunku juos surinkti į krūvą.

Labai nudžiugau užti-kęs panašią nuomonę, ko-kią susidariau po aukščiau minėto pasikalbėjimo, už-tikęs mūsų jaunųjų inte-lektualų organe Trečiojoje Metinėje Santaros Knygo-je.

Ten yra labai įdomus Vytauto Kavolio straips-nis: "atsisveikinimas su Lietuva ir susitikimas su Lietuvybe." Autorius skun-džiasi, kad mūsų tautiečių organizuota ir neorgani-zuota dauguma stengiasi išsaugoti buv. Lietuvos vaizdą, kuris nieko nesako jaunuoliui. Vadovaujan-čiuose veiksmuose nusi-pelnę, bet niekieno nerink-ti senukai, užblokuoją mū-sų viešąjį gyvenimą bet kokiai pažangai. Tiesa, esą jaunatviškų jėgų, ku-rios stengiasi įnešti nau-jų ir reikalingų elementų į lietuvių turinį, tačiau mūsų visuomenei vadovau-jąs konservatyvusai pra-das, nešamas senimo; ir vyraująs taip, kad švie-zios idėjos užstelbiamos, nauji žurnalai ignoruoja-mi, jaunimo veikla stebi-ma su maždaug tokiu dė-mesiu, kaip zoologijos so-de beždžionės.

Galvojantį nūdienį mū-sų emigracinį jaunimą, kuris nori likti lietuviais, šiandien dominą ne tai, kokie šokiai buvo Lietuvo-je šokami ar jos tauto-saka, bet tokie klausimai: ko jieško naujieji lietuvii dailininkai? Kokias prob-lemas sprendžia moder-nioji mūsų literatūra? Ko-kias naujas visuomeninio veikimo formas bando įkūnyti Rezistencinė San-tarvė ir Lietuvių Frontas ir t.t.

Taip teigdamas V. Ka-volis vėliau pamini, kad turime ir du žurnalus,

kurie dažnai atstovauja tokias pat sveikas ir jau-natviškas tendencijas. Tai esą SANTARVĖ IR LI-TERATŪROS LANKAI. Galima būtų pridėti, kad panašių sveikų minčių dažnai galima sutikti ir po daugelį mūsų laikraščių išmėtytus studentų sky-rius.

Jei jaunimui pavyktų savo entuziazmu užkrėsti senimą, rasit galima būtų sukelti susidomėjimą, diskusijas, kuriomis rasit galėtumėm pasidi-džiuoti ir prieš Lietuvoje likusius. Kokį "lenciūgė-lį" pašoks ar kokią liau-dies dainą sudainuos visa-dos geriau Lietuvos an-sambliai, emigrantų užda-vinys lietuvių naudai išnaudoti tas kultūrinės vertybės, su kuriomis jie susidūrė svetur.

Pritariant santarie-čiams iš esmės man ta-čiau iškilo vienas praktiš-kas klausimas: aukščiau minėtas V. Kavolio strai-psnis, teisingiau jo kalba, pasakyta trečiam meti-niam Santaros suvažiavi-me, turėjo beveik pusę metų laukti iki buvo pa-tiekta platesnei visuome-nei!

Kartu šioje Santaros metinėje knygoje dar yra keli geri straipsniai, prie kurių grįšime vėliau. Ar nebūtų paprasčiau tą įdo-mią medžiagą paskelbti ne savo metraštyje, bet pvz. jau seniau einančiame SANTARVĖS žurnale? Ar tai nebūtų žingsnis pirmyn liberalų vienybės sie-kiant? Ar tos įdomios mintys nebūtų tokiu būdu pasiekusios daugiau skai-tytojų?

**YOUR
NAME**

COUNTS

The census taker is mak-ing a confidential popu-lation count . . . and he needs your name. The more names, the greater our share of State funds for community use.

Citizens Committee for
Census Cooperation

**U.S. Census for a
Better N.Y.**

Dailininkė Aleksandra Merker prie Louvro muziejaus Paryžiuje. Be Prancūzijos, Aleksandra Merker buvo nuvykusi į Italiją, Olandiją, Šveicariją ir Ispaniją, kur ji lankė muziejus, taip pat padarė daug įdomių škių. Dail. A. Merker į New Yorką grįžo prieš porą savaitių.

POETAS PUTINAS PRISIPAŽIŠTA

Neseniai Lietuvoje vykusiamė rašytojų susirinkime kiekvienas iš dalyvių stengėsi pasirodyti čystesnis, priimtinesnis: vienas vienaip, kitas kitaip gyresis, mandragalviavo, raitėsi. Ypač būdingas buvo V. Mykolaičio-Putino pasisakymas: jis kalbėjo apie kūrybinį rašytojo darbą, kūrybos esmę ir jos metodą. Apie tai š. m. Literatūros ir Meno Nr. 6 sakoma:

„Jo (t. y. V. Mykolaičio-Putino) nuomone, meno ir literatūros pagrindą sudaro kūrėjo, menininko pasaulėžiūra ir moralė. Pasaulėžiūrą užima pirmaujančią vietą, o moralė ją paseka, ją papildo. Iš pasaulėžiūros ir moralės išauga ir metodas, ir meno kūrinys. Šąsąja tarp pasaulėžiūros bei moralės, iš vienos pusės, ir metodo bei meno kūrinio, iš kitos pusės gali būti ne visai sąmoninga, bet ji visada yra būtina, organiška. Kai ta sąsąja yra, veikalas bus kūrybiškas, jeigu jos nėra – veikalas bus negyvas, besielis, bedvasis. Išvada iš to kokia? O tokia, kad reikia daugiau rūpintis savo pasaulėžiūra ir morale. Šie dalykai, paprastai, esti susiję gyvenamuoju laikotarpiu, epocha. Kokia yra mūsų epocha ir iš jos išaugusi pasaulėžiūra? Tai besivystančio komunizmo epocha su marksistine pasaulėžiūra, tai yra mūsų kūrybos ir metodo pagrindas. Sudėtingame, margame mūsų epochos gyvenime, sako V. Mykolaitis-Putinas, kurį turi peršviesti mūsų pasaulėžiūra ir moralė, aš noriu išskirti vieną mus supančio gyvenimo sritį, būtent, liaudį ir jos buitį. Liaudis lietuvių kultūriname gyvenime visada atliko ypatingą vaidmenį. Tai buvo visos mūsų kūrybos, visos literatūros atrama. Ji tokia pasilieka ir šiandien.

– Prisipažinsiu, – baigė savo kalbą rašytojas, – kad aš pats ilgai neįvertinau liaudies reikšmės kūrybai. Šitą klaidą

aš supratau ir noriu ją atitaisyti. Aš noriu parašyti veikalą, kuriame atsispindėtų ir mano pasaulėžiūra, ir mano moralė.“

Iš čia tyčiomis išrašytos ilgesnės oficialios citatos aiškiai matyti, kokia tegali būti sovietinių kraštų rašytojo pasaulėžiūra – tai socialistinis (komunistinis) realizmas ir istorinis materializmas; koks nors idealizmas, romantizmas, estetizmas ar kas panašaus tėra buržuazinės atrūgos, ir todėl sovietinis rašytojas turi jų vengti kaip maro. Ir V. Mykolaitis-Putinas, savo ankstyvesniuose kūriniuose subtiliai vaizdavęs intymias savo kaip rašytojo dvasios gelmes, širdies bei proto polinkių priešingumus ir daugelį kitų dalykų, kurie virpina kiekvieno jautraus žmogaus sielą, – tas V. Mykolaitis-Putinas dabar viešai prisipažįsta klydęs, pasisako už grubią realistinę materialistinę komunistų pasaulėžiūrą ir

žada ją išreikšti tolimesniuose savo kūriniuose.

Ar bereikia geresnio pragaro, kur velniai, šakėmis badydami ir pražiodę, kiekvienam į narsrus vienodai pila karštą smalag? Ir tu turi ryti tą smalag, nors prunksdamas ir visai raičtydamasis: nerysi -- nebus ir kūrybos.

J. P.

**Nepamirškite
atnaujinti
prenumeratą**

APAČIOJE: Vilniaus teatre šiomis dienomis buvo suvaidinta K. Sruogos drama „Apyaušrio dalia“. Nuotraukoje S. Jukna ir P. Saudargas.

DACTADOC ALGIMANTAS ŠALČIUS TASIAUDUS

Žurnalas Life užpraeitą savaitę patiekė įdomu dialogą tarp JAV vyriausybės atstovo ir viešosios opinijos dėl pavergtųjų tautų išlaisvinimo politikos.

Amerikos atstovas prie JT Cabot Lodge aiškina: Mes nepadėsime toms tautoms vien viltingomis svajonėmis. Nors JAV ir yra galingos, bet visko jos negali. Nors JT yra įtakingos, bet jos negali efektyviai veikti prieš Sovietų Sąjungą ar JAV be jų pačių sutikimo.“

Life atsiliepia:... Washingtono politika nėra parengta ir nežino, kaip padėti kovojančioms prieš komunizmą tautoms... Washingtone slaptai tikėta, kad vengrai, kaip ir lenkai, taikingai susitars su Maskva...bet nesuprato, kad kai kurios tautos laisvę vertina labiau negu gyvybę...

Ambasadorius Lodge užtikrina, kad amerikiečiai niekad nesutiks su esama padėtimi Vidurinėje Europoje.

Su tuo nesutiks ir Vidurio Europos tautos.

*

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, kurio vardas pasilieka sovietinei spaudai "tabu", šiomis dienomis pergyvena naujus bandymus.

Apgailėstaujant tenka konstatuoti, jog vadovaujanti koalicija, nepaisant kai kurių geros valios, vis dar neparodo valstybininkų atsakomybės jausmo prieš istoriją.

Ar nebūtų gerai, jei kuris laikraštis bešališkai paskelbtų straipsnių seriją apie kelintus metus besitęsiančio erzelio svarbiausius aktorius?

Vilniaus Tiesa įžiūri lietuvių veikloje Amerikoje uraganą. Paminėdama pavardėmis veikėjus.

Iš tikrųjų gaila, kad keli bukapročiai nekontroliuojami klininiai lyderiai ši taip reikšmingą vardą pavertė mizerija.

Ar tik nereikėtų šiems "politikams" padirbėti fiziškai, kaip dirba tūkstančiai už juos žymiai vertingesni? Gal tada jie išnyktų nuo scenos, kaip žymūs veikėjai, nustojus mokėti algas.

*

J. Matulis, Lietuvos Mokslo Akademijos pirmininkas, paskutiniosios Tarybos sesijos Maskvoje metu, perskaitęs Urugvajaus lietuvių "pasigerėjimo gyvenimu" Lietuvoje laišką, toliau savo kalboje konstatavo, jog elektrifikacija Lietuvoje nėra tinkamai vystoma. Kiekvienam lietuviui elektros jėgos tenka keturis sykius mažiau negu bet kurios kitos respublikos gyventojui. Toliau jis išskaičiavo, kad 200,000 kv. metrų gyvenamo ploto po 12 metų tebėra dar nepastatyta. 700 namų Lietuvoje, kurių plotas yra 100,000 kv. metrų, šiuo metu yra avarinėje būklėje.

O kodėl? Nes iš Maskvos neprisiunčiama pakankamai kapitalo.

V. Augustinaitis, Lietuvos Žemės ūkio ministras, ten pat prisipažino, kad Lietuvoje tebėra 2 milijonai ha nenaudojamų šlapių žemių. Girdi, buržuasiniais laikais nusausindavome po 12,000 ha per metus. Dabar nusausintume kur kas daugiau, bet...iš Maskvos negauname prižadėtų mašinų...

O tarp eilučių tarytum skamba raginimas Maskvai: "duokit mums daugiau laisvės..."

*

Anos savaitės NY Times galvosukų mėgėjai turėjo gerai pasukti galvą...

Buvo patiekta tokia problema: "Lenkų miestas iš penkių raidžių". "Teisingas" atsakymas: "Wilno".

SENOJI SIMBOLIKA LIETUVIŲ TAUTODAILĖJE

Tokia antrašte anglų kalba Indianos universitetas Bloomingtone spausdina dr. M. Gimbutienės knygą „Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondas šios knygos spausdinimą remia, rinkdamas jai prenumeratas.“

Knygoje bus 160 iliustracijų iš senoviško lietuvių meno:

priešistorinių laikų papuošalai ir senovei būdingi lietuvių liaudies meno elementai — stogų žirgeliai, avinai, ožiai, ragai, verpstės, išdrožinės raitais bei segmentinėmis žvaigždėmis, spiralėmis, žaltėmis medeliais bei kitais augaliniais motyvais, simbolizuojančiais būdingą lietuvių tikėjimo gyvybės medį, ir kt., kraičio skrynios, išdažytos gaivalingai žydinčiomis gelėmis, lydinčiomis ištekančią

KAIRĖJE: Dekoratyvi prievarpstė gaivalingo augalo formos su saulute viršuje. Tokių augalų motyvais esti užpildytos ir kryžių kryžmos. Rytų Lietuva. Iš knygos „Medžio drožiniai“, 1956.

DEŠINĖJE: Žalvarinis krūtinės papuošalas — smeigtukas su rato galvute, prie kurio prikabinotos grandinės su pakabučiais. Iš III amžiaus po Kr., rastas Vabalninke, Biržų aps.

MIRĖ DR. J. ZILINSKAS

Kovo 15 d. Waterbury, Conn. mirė prof. dr. Jurgis Žilinskas, vienas iš steigėjų medicinos fakulteto Kauno Universitete. Buvo anatomijos profesorius. Bolševikams okupavus Lietuvą, jis iš tų pareigų buvo atleistas, bet vėliau priimtas į Vilniaus universitetą, kur vėl dėstė anatomiją. Velionis paliko žmoną, dantų gydytoją ir dukrą Vitą, medicinos gydytoją, Waterbury, Conn.

JURGIS SAVICKIS

Z E M Ė D E G A

II

1944. IX. 16

Buvau Nicoje.

Pirmąkart po amerikiečių desanto. Vieno amerikiečio kareivio pavėžintas.

Per pusvalandį — ir Nicoje. O norėjęs buvau eiti net pėsčias... Mano USA kareivis toks simpatiškas. Iš pradžių: No! Vadinas, negalima. Tai yra, griežčiausia uždrausta. Pažiūrėjęs tačiau į mano figūrą, nekaltumo pilną, sutiko. — Sėskis!

Per kalnus ir kalnelius — kaip žaibas. Pėsčiam reikėtų visą dieną...

Važiavo savo džipu, jau nepaprastai pažindamas vietas. Kaip namie. Niekur pakeliui nei tilto nei tiltelio, vokiečiai bebėgdami pasiskubino... Vis per dauburius, kai kur sveikas medinis tiltas, jau amerikiečių sukonstruotas.

Pagaliau nuo kalnų nusileidžiamie visai neprastu keliu į Nicą.

Tuščia, nyku ir varginga. Toks išmiręs miestas.

Per visą dieną bevaikščioldamas, išalkau. Tegalėjau tik surasti vienoje krautuvėje širdžiai pavilginti marmeladinės tešlos už penkis frankus. Šaukšto įtalpos.

Visur daug agitacijos. Jauni žmonės, avenue Victoire, su šautuvais besėdį prie durų. Tai — centrai. Buvusioje Petaino vardo įstaigoje dabar komunistinės, daugiau — maskvinės propagandos — šaltiniai. Vis foto ir šūkiiai.

Vokiečių nudėti ir pakarti toje pačioje av. Victoire du sukilėliai — dabar jau herojai. Prie to elektros stulpo nešamos gėlės.

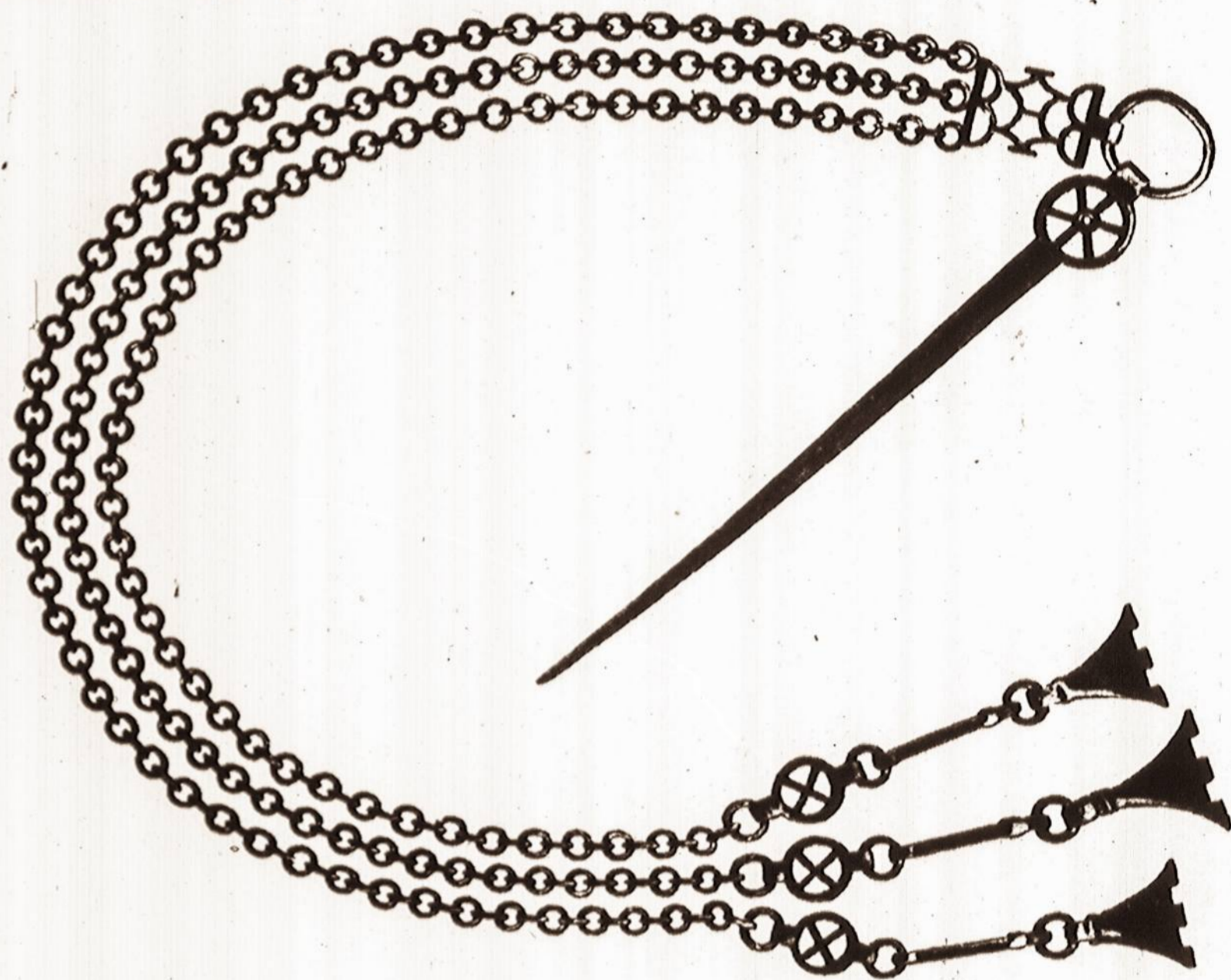
mergelę ir užtikrinančiomis jos ateities laimę, velykiniai margučiai, padabinti saulutėmis, paukšteliais, gaidžiais, žalčiais, mėnuliais, archaiški antkapiniai paminklai iš Mažosios Lietuvos rūpužių ir kitokių roplių pavidalo, rodančių labai gilią praeitį. Čia bus atspausdinti vieni iš gražiausių su senoviškiausiais liaudies meno elementais lietuvių stoginiai stulpai ir kryžiai. Daugelis senų simbolių ant jų skamba kaip senovės aidas.

Iliustracijos tai studijai imtos iš įvairių šaltinių — iš dail. A. Tamošaičio margučių

ir kraičio skrynų rinkinių, iš prof. A. Varno kryžių albumų, iš „Medžio drožinių“, išleistų 1956 m. Lietuvoje, iš 19 amžiaus pabaigoje ir 20 amžiaus pradžioje spausdintų knygų ir kt.

Šioje knygelėje autorė nori supažindinti skaitytoją su senovės lietuvių tikėjimais ir jų pagrindine pasaulėžiūra. Ją galima rekonstruoti pagal tuos senus simbolius bei senoviškus papročius, tikėjimus ir dainas ligi šiai dienai išlikusius lietuvių kaime, kurio nebuvo palietusi miesto įtaka.

Knyga bus išspausdinta šį rudenį American Folklore Society leidinių serijoje. Bus įrišta į kietus viršelius. Jos leidėjas nėra komercinė leidykla, o mokslo institucija. Išspausdinus, apie 1200 egzempliorių išsiuntinės nemokamai bibliotekoms ir universitetams bei specialistams. Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondas ragina lietuvių visuomenę prenumeratomis paremti šios knygos išleidimą. Iš anksto prenumeruojant, kainuos tik 2,50 dolerių. Prenumeratas siųsti šiuo adresu: J. Kreivėnas, 1602 So. 48th Ct., Cicero 50, Ill.

ir bulvių maišus tempia. Jie visko turi ir viską suranda. Pas mano vieną pažįstamą, vyno krautvininką, paėmė už 2 mil. vyno ir konjako. Lygiai 12 valandą — jie ima spirginti savo kiaulienas — žmogus nors mirk. O nakčia daužosi... Retai kurią naktį praleidi, kad nesudaužia kas į tavo duris buože. Leisk ir leisk! Ir nenusileidžia. Turėčiau revolverį — nušaučiau, ilgainiui negalima.

— Jiems rekvizuotas šis viešbutis. Kad galėtų vartaliotis sau pataluose. Su merginomis... Nicą išvadavę!

Pesimistiškai pagrūmoja mano kolega jų adresu, bet pasitaisto ir vėl pereina į daugiau diplomatumi priimtą toną.

— O kaip politika mūsų šalyse? — klausiu aš.

— Ką gi aš galiu dabar padaryti? Sako, šis ir kiti viešbučiai yra jau amerikiečių užsakyti savo kariuomenei. Tuomet gal ir aš ką galėsiu sužinoti.

— Ątsiprašau! Aš turiu bėgti. Pasivėlinau. — Kažkur iš amerikiečių galima gauti konservų dėžutę.

Diplomatas pintinėle nešinas skuba, kad iš tikrųjų nebūtų pasivėlinęs. Suteikiu jam mano atvežtų kiek bulvių ir tolygių gėrybių. Atsisveikiname, pasiryžę greit pasimatyti geresnėmis sąlygomis. Jis man dėkoja nuoširdžiai. Sujaudintas. Pasirodo ašaros akyse. Žmogus išvargęs.

Maisto Nicoje tikrai nėra. Tik mugėje žmonės aptiko vynuogių ir puola prie jų kaip nemitę. Bet kiek laiko, prisistotinės jomis, gyvensi? Dar amerikiečiai atveža maisto savo karo sunkvežimiais. Bet parduoti. Šokolado, tabokos, aliejaus. Tai vis brangūs ir ne kiekvienam įperkami daiktai.

Amerikiečių mieste gana daug. Ir mes jau imame vis daugiau apsiprasti su jais. Jaukūs tokie ir draugiški. Visai ne kariškų ženklų ir tolygių užsimojimų. Karininko neatskursi nuo kareivio. Visi vienodi ir paprasti. Visuomet jaukiomis šypsenaomis ir žmonėms tuojau, kaip matai, įsi-

Aplankiau savo kolegą, latvių ministerį. Jis buvo principo žmogus. Jis, išaugęs ne tik morališkai, bet ir fiziškai į aukštį, anais laikais nepraktikuodavo važinėti autobusais. Per ankšta esą. Be to, moterys su savo krepšiais į muge aplamdydavo jam šonus.

Šiandie pasitiko mane sulamdytu švarkeliu ir pats sulamdytas. Atmosfera nejauki.

Vienas geriausias Nicos viešbutis. Įeiti negalima. "Kontrolė". Jaunos merginos prie stalo, su papirosais dantyse.

Priėmė šilinta. Specifinė pašto atmosfera, kur daug žmonių grūdasi. Atsiduoda odų dirbtuve ir sušlapusiu šunim. Kilimų seniai nėra — ar nuvožė, ar savininkas laiku atsigriebė. Visur 16 metų berniukai, bet — su šautuvais. Zuja, ten ir atgal. O tų limuzinų ir naujų naujintelių prašmatnybių pilna gatvėje prie viešbučio. Bandomų, čirpinamų ir jau išritintų gatvėn. Pilna tokių mašinų ir mieste. Su pagamintais ant greitųjų įvairiais parašais.

— Tamsta matai, kas čia darosi?

— Kad aš galėčiau prigryventi prie to...

Mano galvoje dingtelia tokia neverta mintis.

— O kas dabar apmoka mano bičiuliui viešbuti? Ką vyriausybė...

Žmogus nusiskundžia maisto stoka. Aš atvykti atvykau, bet ko gi aš galėjau jam per daug atvežti.

— Ramumo r udviem čia nėra. Nei dieną nei nakčia.

— Dieną, kai žmogus daugiausia išalkęs, neša šie žmonės, tiesiai per halę, kiaulienos puspaltės

SKAUTŲ PASAULIS

Worcesterio skautai ir skautės minėjo skautybės įkūrėjo Baden Powellio šimtąjį gimtadienį. Sueigos metu skautėms buvo įteiktos premijos už rašinėį „Kodėl aš esu skautė“. Pirmąją vietą laimėjo D. Marcinkevičiūtė, antrąją pasidalino F. Prapuolentė ir R. Dabrilaitė. Jaunesniųjų skaučių šakoje pirmoji buvo A. Abramavičiūtė, antroji — J. Garsytė. Įžodžius davė R. Dėdinas, S. Garsys, A. Štaras, M. Šlimaitė, A. Rajekaitė, E. McMarrow, D. Pridokaitė, C. Palavičiūtė, N. Vizbaraitė ir D. Andriuskevičiūtė. Pašnekės apie Šv. Kazimierą skaitė kun. pskn. Ste-

ponaitis. Kiek anksčiau įvykęs metinis tėvų susirinkimas išrinko naują komitetą: pirm. St. Prapuolentis, vice-pirm. Pipiras, išd. Matulevičienė, meno vadovas Jakubauskas ir ūkvedys Gedmintas. Kandidatais — Dabrilienė, Židžiūnienė, Glodienė ir Šermukšnis.

Worcesterio skautų vietininkijos patvirtintas „Nevėžio“ vardas. Nevėžio vietininkija birželio 22 - 23 d. d. ruošia pirmojo rajono skautų sporto šventę Maironio parke. Pskn. I. Šimulynaitė pasitraukė iš Worcesterio skaučių Neringos vijos vietininkės pareigų. Naujaja

vietininkė paskirta sl. J. Mitcutaitė.

Chicagos Lituanicos tuntas atšventė Šv. Kazimiero šventę ir Baden Powellio šimtąjį gimtadienį. Gaiviai pasireiškė naujasis tunto adjutantas ps. J. Paronis.

Cicero skautų vyčių būrelio vadu išrinktas P. Sodeika. Chicagos jūrų budžiai nauju įgulos vadu išrinko E. Jasiukaitį. Jis neseniai Illinois-ute baigė statybos inžinerijos studijas.

Akademių Skaučių Dr. vės pirm. G. Gedgudaitė ir dail. K. Varnelis Chicagoje sukūrė šeimą.

Chicagos Akademinių Skautų Sąjūdžio skyrius tebetęsia vienuomeninių studijų būrelio

veiklą. Fil. V. Černius visus įtraukė į gyvas diskusijas su tema „Kultūringo žmogaus sąvoka“. Kitame susirinkime pasaulio religijų temomis kalbėjo: R. Vėžys — apie budizmą, D. Bartuškaitė — apie judaizmą ir V. Šliupas apie islamą.

Vyt. Černius per Margučio radiją skaitė pašnekės apie pasaulio skautybės įkūrėją Baden Powellį.

Korp! Vytis filisterių tapo G. Vėžys, sėkmingai baigęs studijas ir gavęs bakalaurų laipsnį elektros inžinerijoje.

SKS

VIRŠUJE: Vasario 24 d. Lietuvos televizijos programos dalyviai. Iš kairės į dešinę (stovi): Algirdas Kačanauskas, Rutos Radijo Ansamblio dirigentas ir Jadvyga Matulaitienė, šokėjų mokytoja. (Priklaupę): St. Dzikas, Alg. Šalčius, J. Stukas, Alfonsas Petrutis, Algirdas Landsbergis ir A. Elskus. Dešinėje pusėje stovi programos pasakotoja Dina Mockeliūnaite.

de gegužės 4 - 5. Gi ASS vas-

ros stovykla, kuri tęsis nuo liepos 1 iki liepos 7, bus netoli Chicagos.

SKAUTŲ REKALAI

Akademinio Skautų Sąjūdžio suvažiavimas įvyks Clevelan-

perka. Tik jie joku būdu nesuprato, kad mes nieko čia neturime ir badaujame. Jie to negali dar suprasti. Įsilapinimas Nicoje, sako, taip greitai ir lengvai pavykęs. Visai ne buvo to laukto vokiečių pasipriešinimo. Užtai ir visa "programa" įvykusi bent dviem savaitėm anksčiau, ir to maisto nesuspėję laiku šaliai parūpinti.

Žinoma, aplankiau ir savo kūmą prie Nicos. Jis dar gyvas ir sveikutėlis bei visa jo šeiminėlė.

Jauni sukilėliai yra nudėję vieną italą, mano kūmo kaimyną. Praktikas būdamas, ir man jis pataria — dėl atsargumo! — prisisiegti nacionalinę prancūzų juostelę.

Iš jo aš daug sužinau. Amerikiečiai karininkai jam yra pasakę:

— Dabar vokiečius, vėliau — rusus!

Nicoje išeina trys dienraščiai. Visi komunistiniai. Dar ketvirtasis — socialistinis: "L'Espoir". Tik suspėjo pasirodyti, jo kolegos, vardan komunistinio draugavimo, tuojau norėjo jį užgniaužti. "Kam veikiąs prieš tėvynę!" Padavė kolektyvinį prašymą prefektūrai laikraštį sustabdyti. Tuo tarpu kova aštrėjanti. Ypač, kad žmonės labai plačiai paskaito šį naują laikraštį.

De Gaullio atsiųstas į Nicą prefektas, esą, nei dienos neišsilaikė. Liko prašalintas. — FFI, ar kieno? Kam neleides užkabinti prefektūroje Sovietų vėliavos. — Sovietų, kaip aliančio, — aiškino kiti, — jis neturėjo drausti.

Liko kitas, kažkoks korsikietis, daugiau dabar sutampas su minia.

Aš vėl namie. Jau mėnuo, kai mes vėl patekome į karštąjį frontą. Ir vėl tas šaudymas! Pastaruoju metu tikėjomės visi, kad frontas nuslinks nuo mūsų į Ventimilės pusę. Ne! Vokiečiai vis dar atsisauko. Tuo metu, kai karas baigtas.

Vakar dvi patrankų granatos kuo nepataikė į mane. Beveriant sodo dureles nušvilpė granata ir susprogo gretimame darže, takštelėjusi čia pat į mūro sieną ir — nurimusi. Net nesuvisokiau iš

pradžią tame zimbeseje. Tai buvo nejuokiasis įvykis man viso šio karo etape.

Šį vakarą taikliai, šūvis į šūvį, paleido vokiečiai bent 40 kartų į amerikiečius. Degė namas ir girios. Amerikiečių komanda, čia esanti, vakar ieškojo sau vietos savo baterijoms pastatyti. Apirinko mūsų vilų kvartale. Mat — puikus reginys iš čia į Italiją! — Tai kas dabar liks iš mūsų vilų ir — mūsų?

Šį vakarą prie mano vilos atsikraustė dviem motociklais, vis tarškančiais, du vyrai. Tai buvo mūsų vienvaldės valdžios, destis FFI, iš Mento no šefas (trys auksuotos siūlės rankovėje). Drauge su savo kažkokiu kalbiu ir iškalbiu palydovu (dvi siūlės). Pareikalavo atiduoti automobilį ar padangas. Automobilis, esą, imamas Prancūzų armijai.

— Ir... amerikiečiams. Jei amerikiečiai kurioje mūsų paklaustų.

Aš jiems parodau mūsų seną mašiną, dabar užsistovėjusią ir nebandytą. Laužą. Žmona dar man pašnabžda moterišku būdu į ausį.

— Tu jiems tik neduok. Paims — nieko nesumokės!

— "Neduok!"

Iš mano kaimynų jie imti paėmė ir nieko nedavė. Nė pakvitavimo. Paims ir iš manęs. Bene klaus. Mane tik vokiečiai stebina, kad galėjo likti tiek mašinų, net naujintelių.

Bet vadai atsisveikino, vis korektūs ir kalbūs. Jie ypatingo susižavėjimo mano mašina neprodė. Dėl to, kad sena.

Abu, kaip tikri karininkai, ar norį tokiais būti, pridėda net rankas prie kepurų. Jie tuo tarpu abu dėvi civiliais ir, užuot karikų kepurų, tik mūvi kažkokiom kepkėm.

Svetimšaliams — ir šį kartą atrodo griežtai — uždrausta pajudėti už komunos ribų. Nicoje jau imami registruoti visi svetimšaliai.

Ir vėl pradamas šokti tas pats valsas nuo pat krosnies kampo!

Berašant, girdžiu, gardukyje sode ima kažką vozotis. Sušėlo jūrų kiauulaitės ir triušiai. Nakti Paėmęs plaktuką, mano vienintelį ginklą, ein ieškoti tamsaus sodo takais vagies.

Iš tikrųjų — vienos durelės pravertos... Niekas nematau ir nieko nesuprantu. Gražus žvaigždėtas dangus.

Šiuo metu labai sunku ūkyje dirbti. Tarytum kas nuolat imtų tave už rankovės ir patampyt. Tai įregistruok, tai šitokių produktų neturi teisės parduoti, tai to negalima pirkti. Ar visai nera. Seniai likau be lėšų. Dar ir toliau galėčiau verstis daržu. Dabar, gerokai įdaigintu ir sutvarkytu. Bet nėra kuo palaistyti. Vandens pritrūk. Ir taip kasdien. Kur tų nervų pakaks.

— O Lietuva?

Man vis dėlto atrodo, kad viskas vyks man sau į galvą seniai jau įkaltu būdu. Tik vieš anglai mus visus — Lenkiją, Pabaltijį, Suomiją galėtų išgelbėti ir galėtų padėti susikurti. Anglai, kuriai mes taip pasivėlinę buvome "angazūtais" ir su kuria reikėjo eiti. Visi tie: Vilniaus neutraliteto, Vokietijos — ir Klaipėdos visuomenės labai komplikuojamą klausimą.

LIETUVIS IŠ BOSTONO

1944. X. 12

Vėl reikia pradėti rašyti.

Ruduo.

Kartais dienos metu suzimbia dar kokia, pasivėlinusi gyventi bitelė. Atrodo, kaip šovinis per tolumą skristų. Mes imame baimintis šitokių garsų. Tik paprastai patrankos šūvis kiek kito nei bitės. Jis didėja savo potencialia, pakol neužia mums visai ausų ir pagaliau takštelia į kiekviena objektą. Taip buvome nurimę, mums atrodo, jau viskas pasibaigė ir mes galėsime vėl pradėti savo naująsias dienas. Visas miestelis. Visi

(Bus daugiau)

Išleido Knygų Leidykla Ter

KRYŽKELĖS

A. VIENUOLIS

RITERIAI NEBENORĖJO KAUTIS

Vienintelis kelias nuo Vilniaus mūrų buvo Neris ir Nemunas

Kad neatkreiptų į save kitų dėmesio, kartais ir jis su kitais riteriais išjodavo į Vilniaus apylinkės miškus pamedžioti, į kaimus arkliams pašaro ir sau maisto pasigrobstyti. Kiekvienu tokiu žygiu riteriai ne tiek parsigabendavo žvėrienos, kiek žmonių turto. Visuomet parsivesdavo ir belaisvių, kuriuos pagaudavo miškuose ar raištuose. Ir rite viena tokia „medžioklė“ neapsieidavo be gaisrų, be žmonių ašarų, kančių ir kraujo praliejimo. Pats jis žmonių nežudė ir turto jų negrobė, bet jautėsi kaltas jau ir už tai, kad buvo kartu.

O lietuis vis nesiliovė. Kartais po kelias dienas iš eilės pildavo be perstogės.

Spalio mėnesio pabaigoje, po šešių savaičių bergėdžio Vilniaus tvirtovės apgulimo, susirinko pas ordino maršalką, jo palapinėje, karo taryba. Buvō pakviestas kunigaikštis Vytautas su savo bajorais didikais, visi aukštos kilmės vokiečių ir svetimšalių riteriai ir, ordino maršalkai pirmininkaujant, pradėjo tartis. Visų buvo prislėgta nuotaka; juo labiau, kad susirinkusiųjų tarpe trūko Vytauto brolio, kunigaikščio Tautvilos Konrado, žemaičių didiko bajoro Knystauto, narsaus bajoro Baublio ir keleto kryžiuočių ir svetimšalių riterių didikų. Visi jie žuvo puldami tvirtovę. Prieš posėdį iš pradžių visi sustoję pasimeldė už žuvusiųjų vėles, o paskui tarėsi, kas daryti: ar dar ir toliau laikyti apgultą tvirtovę, ar trauktis atgal.

Pirmutinis prabilo ordino maršalka Engelhardas Rabė:

— Aš manau, gerbiamieji riteriai, kad mums nėra ko nusiminti: riteriams garbę sudaro ne nusiminimas ir ne atsisakymas nuo savo žygio, o ištvėrmė ir pergalė.

Padaręs tokią įžangą, maršalka sunėrė rankas ir, plačiai paskleidęs ant stalo alkūnes, kalbėjo toliau:

— Pradėjome kovoti su vienu priešū, o dabar jiems atėjo į pagalbą dar sąjungininkai: tai — lietūs, dargana ir šaltas oras. Bet reikia tik kantrybės ir ištvėrmės, ir mums nebeilgai teks laukti pergalės. Tiesa, mūsų eilės retėja, bet kiekvieną dieną pasipildo perėjūnais į kunigaikščio Vytauto pusę lietuviais ir gudais. Jie sau ir arkliams pakankamai yra pasirūpinę ir maisto, ir pašaro. Apsiaustieji turi ne mažesnius nuostolius, kaip mes, ir jų eilės nepasipildo. Be to, jiems ir maisto kasdien mažėja. Jei tik mes apsišarvuosime kantrybe ir palauksime nors pirmojo pašalo, kai pradžiūs keliai ir nuseks upokėniai... aš manau, kad iki tol, jei ir nepasisektų išgriauti sienų, tai apsiaustieji patys pasiduos iš bado ar iš nuovargio... O mes vėl galėtumėm pasiūsti savo būrius maisto ir pašaro į apylinkės kaimus ar parsigabenti sau iš artimųjų pilaičių panemunėję ar iš Žemaičių...

Maršalka pradėjo painiotis, pats sau prieštarauti, ir, kai pabaigė, niekas nesuprato, ar jis nori atitraukti, ar ir toliau laikytis. Dabar visi laukė, ką pasakys kunigaikštis Vytautas, bet kunigaikštis sėdėjo, atsirėmęs į kalaviją, truputį persikreipęs, ir pro atviras palapinės duris žiūrėjo į vėjo blaškonus Gedimino pilies kalne medžius ir tylėjo. Užpakaty jo sėdėje bajorai taip pat laukė, ką pasakys jų kunigaikštis.

Pamatęs, kad kunigaikštis susimąstęs ir nenori kalbėti, prabilo Anglijos grafas Derbi:

— Kas, nepabaigęs darbo, jį pameta, tam neverta buvo jo ir pradėti; o riteriui nieko nenugalimo nėra. Pilys seniai jau būtų buvusios paimitos, jei iš pat pradžių nebūtų padaryta pagrindinė klaida: išdavikišku pilies paėmimu ir jos su žeme sulyginimu įbauginti saraceni dabar bijo mums pasiduoti ir nepasiduos, kol žus jų paskutinis gynėjas. Ir kiek per tai pagoniškių vėlių pragaran nueis. Paėmę pilies, nebeturėsime ko ir krikštyti. Todėl, mano nuomone, tuo tarpu palikti pagonis ramybėje ir grįžti atgal, o netrukus suruošti antrą žygį, pagal visas riterių taisykles bei tradicijas.

Grafas Derbi baigė. Jo žodį vienas kryžiuotis išvertė pirma į vokiečių, paskui į lietuvių ir prancūzų kalbas.

Vėl visi tylėjo, nes nė vienas nenorėjo viešai ir atvirai išsitariti, kad pilys neįveikiamos, kad reikia grįžti namo, nes, priešingai, gali išsiveržti įgula ir sunaikinti visus peršlapusius riterius.

— Mano riteriai ne žuvys, kad plaukiotų ir kautųsi vandeny, — po ilgos tylos prašneko Saksonijos hercogas, — aš nesuprantu, kam mūs tokiu laiku pakvietė į reisą. Mano riteriams čia nėra kur parodyti nei savo narsumo, nei riteriškumo. Mes, saksai, kovojame tik su lygiais sau. Jei priešas slapstosi balose ir raištuose, jei jis bendrauja su velniais ir nešvariomis dvasiomis, tai prieš tokią kariuomenę tegu kariauja kunigai ir vienuoliai su kryžiais, bet ne riteriai su kalavijais. Todėl aš su savo riteriais dar šią naktį atsitraukiu į atvirą lauką, ir tegu ten kas nori pamėgina su mumis riteriškos garbės. Mes patys su garbingu priešū visuomet stosim į garbingą kovą, bet nešvarius miškus ir raistus aplenksime!

Hercogas tuo ir baigė. Jis kalbėjo vokiškai, tai jo kalbą išvertė iš pradžių į lietuvių kalbą, paskui į anglų ir prancūzų.

— Ir aš pritariu garbingų riterių karo tarybai, kad dar šiąnakt mums reikia atsitraukti nuo Vilniaus sienų ir skubėti kas sau! — prabilo Vytautas ir pasirėmė į kalaviją.

Pažiūrėjęs sau po kojų ir mygdamas kalaviją į žemę, tarytum tuo pačiu dar pabrėždamas savo žodžius, kalbėjo toliau:

— Tiesa, mano pulkai kasdien vis pasipildo naujomis jėgomis, ateinančiomis iš Lietuvos ir Gudų žemių, bet aš vienas nesudrumsiu riterių ramybės ir trauksiuos kartu. O dėl apgaulingo pilies paėmimo, tai ją padegė is vidaus mano šalininkai, kurių nemaža turiu ir kitose pilyse; jei ne lenkų įgulos, kurios savo skaičiumi praneša lietuvius, tai ir kitos pilyų būtų susilaukusios Kreivosios likimo. O dabar atiduokime savo vadams įsakymus, kad naktį nepastebėti galėtumėm atsitraukti.

— O kaip bus, kunigaikšti, su mano taranais ir armotomis, juk jų tokiais keliais neišvešė! — paklausė Anglijos grafas Derbi.

— Armotas vešimės ant pavazų, o taranus reikės sugadinti ir Nerin sumesti.

— Kunigaikšti, bet tuo pačiu keliu mes negalim grįžti; nebeturim maisto ir visai pristigom pašaro arkliams, — susirūpino vienas prancūzų riterių vadas, tuo tarpu jo bendrai pradėjo erzėti ir nerimauti vietoje.

— Riteri, — tarė į jį pažvelgęs Vytautas, — iš Lietuvos į Prūsus šiuo laiku yra tik vienas kelias — Neris ir Nemunas!

— Maisto ir pašaro aš pasirūpinsiu iš mūsų artimųjų pilaičių, be to, tikiuos, neatsakys mums ir mūsų žemaičiai, — nuramino prancūzus ordino maršalka.

Kai išvertė maršalkos žodžius, ir žemaičiai bajorai pradėjo bruzdėti ir dėbčioti akimis į kryžiuočius...

Bet tąsyk už palapinės pasigirdo triukšmas. Karo taryba pamatė ateinantį ir triukšmaujantį žemaičių karių būrį. Visi jie kalbėjo, mojavo rankomis; kiti nešėsi ginklus ir stūmė į prieką kažkokius du purvinus žmones. Ordino maršalkos sargyba juos sulaukė ir neprileido prie palapinės. Žemaičiai pakėlė dar didesnę triukšmą. Tuo triukšmu susirūpino ir pats maršalka. Pamatę prisiartinantį neramų žemaičių būrį, riteriai čiupelėjo savo kalavijus ir susirūpino sužinoti, kas atsitiko.

— Wer da? — dėdamasis ramus, paklausė viena savo sargybinį ordino maršalka.

— Pas kunigaikštį Vytautą žygūnai iš Žemaičių, — atsakė tas, neprileidamas triukšmadarių prie palapinės.

— Kiek jų? — paklausė maršalka.

— Du.

— Įveskite juos.

Ir du ginkluoti sargybiniai įvedė į palapinę du visai purvinus vyrus. (Bus daugiau)

LIETUVOS ATSIMINIMU
RADIJO VALANDA JAU 16 TUS METUS SKRIEJA PAS KIEKVIENĄ LIETUVĮ DIDŽIOJO NEW YORKO N. J. IR CONN. APYLINKĖJE KURIS IEŠKO ATSIGAIVINIMO LIETUVIŠKAME ŽODYJE IR DAINOJE.

ŠEŠTADIENIAIS NŪO 4:00 IKI 5:00 VAL. P.P.

STOTIS **WEVD**

(1330 KIL., IR 97.9 MEG. FM)

DIREKTORIUS - JOKUBAS J.

STUKAS

1264 WHITE ST. HILLSIDE N.J.

WA 6325

Wagner Theater

110 WYCKOFF AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
(arti Dekalb Ave)

Nuo kovo 29 iki balandžio 4
KAISERMANOEVER

Hannelore Bollman - Erik Frey
DIE DONAU VOM SCIWARZWALD

Casino Theater - 86 St.

210 EAST 86th STREET - NEW YORK CITY

Nuo kovo 29 iki balandžio 3
MOSELFAHRT AUS LIEBESKUMMER
Lisabet Miller - Franziska Kinz
MEINE VIER JUNGENS
Kaethe Haack - Bruni Loebel

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY

1601-3 SOUTH SECOND STREET

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 MT. VERNON STREET

PHILADELPHIA, PA.

Telefonas: PO 5-4110

PARK FLORIST

MATTHEW MAŽEIKA, Savininkas

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas

60-15 JAMAICA AVENUE

(Skersai nuo Haven teatro)

WOODHAVEN 21, N. Y.

Telefonas: Virginia 9-3112

REPUBLIC WINE

&

LIQUOR STORE

MARIJONA IR JURGIS
JOKUBAČIAI

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. Evergreen 7-2089

PATI PATIKIMIAUSIA FIRMA SIUNTINIAMS PERSIŪSTI Į SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITUS KRAŠTUS

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.

Tel. INgersol 7-7272, INgersol 7-6465

Si firma yra Maskvoje Intourist įgaliota čia vietoje imti miltą už siunčiamus daiktus į SSSR.

Kadangi visos agentūros uždarytos, tai patobulinimui patarNAVIMO ir paskubinimui siuntinių pristatymo į SSSR, o kartu klijentų patogumui, atidarė skyrius:

11601 Jos. Campan Ave., Detroit 12, Mich. Tel. TO 8-0298

651 Albany Avenue, Hartford, Conn. Tel. CHapel 7-5164

121 S. Vermont St., Los Angeles, Calif. Tel. DUNKirk 5-6550

78 Second Avenue, New York, N. Y. Tel. ORchard 4-1540

Galima beveik viskas siūsti -- nauji ir dėvėti rūbai, maisto produktai, o taip pat įvairūs vaistai, Streptomycin, Penicilin, Rimofon ir kt. Vaistai siunčiami oro paštu ir gavėjui pristatomi per 7 - 10 dienų.

NAUJIENA: DABAR GALIMA SIŪSTI 'ANTI-POLIO SERUM'

Taip pat siunčiamos rašomos mašinėlės įvairiais alfabetais, akordijonai, siuvas mašinos. Pristatymas garantuotas ir gaunate gavėjo parašą.

PARCELS TO RUSSIA, INC.

Naujas adresas: 1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN, N. Y.

Telefonai: INgersol 7-6465, 7-7272

Įstaiga pirmame aukšte. Daug vietos automobiliams pasistatyti. Įstaiga atidaryta kasdien, įskaitant sekmadienius nuo 9 iki 6 val. ir šeštadieniais nuo 9 iki 4 val.

Firmos veikimas pertvarkytas, kiekvienas siuntinys išsiunčiamas neatidėliojant ir paskyrimo vietą pasiekia per 7 savaites, oro paštu - per 8 - 10 dienų.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS

Salės šokiams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams prienamomis kainomis. Geriausi gėrimai pigiausiomis kainomis.

Lietuviški maisto gaminiai.

Patriotinių organizacijų susirinkimams patalpos nemokamai.

Visais reikalais kreiptis į klubo vedėją V. E. Mikalauską.

280 Union Ave

Brooklyn, N.Y.

Telefonas: EVergreen 4-9672

LIETUVIŲ DEMESIUI!

NEWARKE ATIDARYTAS OFISAS SIUNTINIAMS GABENTI Į SSSR

Į Ukrainą, Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus kraštus.

Siunčiame maisto produktus, naujus ir dėvėtus drabužius, medžiagas, vaistus ir t. t.

Siuntiniai išsiunčiami 48 valandų bėgyje.

Siuntėjui įteikiamas pašto pakvitavimas apie išsiuntimą.

Siuntiniai pristatomi gavėjui 7 - 8 savaitių bėgyje.

Siuntiniai siunčiami oro paštu pristatomi 7 - 10 dienų bėgyje.

Siuntėjas gauna asmenišką gavėjo pakvitavimą.

Visi siuntiniai siunčiami su jau apmokėtu miltu.

PRISTATYMAS GARANTUOTAS

Siųskite siuntinius giminėms.

Ofisas atdaras kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. p. p.

Netoli Pensilvanijos stoties Newark.

PACKAGE EXPRESS CO.

314 MARKET STREET, NEWARK, N. J. MITCHELL 2-2452

Siuntiniai siunčiami Parcels to Russia, Inc. leidimu

All Languages Typewriter Co., Inc.

Lietuviškos ir angliškos rašomosios mašinėlės žemiausiomis kainomis:

Nuo \$30.00 ir tt.

Taip pat skaičiavimo mašinos, mimeografai ir kiti raštinės reikmenys.

119 WEST 23rd STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Chelsea 3-8086

HARTFORDO LIETUVIAI

TMD 60 metų sukakties minėjimo ir bankieto proga, dr. A. Šerkšnas ir jo žmona suruošė art. Jonuškaitei priėmimą savo namuose, kur buvo inž. J. Guntulis su žmona, inž. V. Miniukas su žmona kompozitore ir TMD skyr. pirm. W. M. Chase. Šerkšnų vaišėse buvo kalbėta kultūriniais ir meninių pramogų reikalais. Kovo 3 d. po TMD jubiliejinio koncerto ir bankieto klube, buvo pobūvis pas Strazdus, kur dalyvavo Jonuškaitė, Gen. Konsulas pulk. Jonas Budrys, Nenortai, Guntuliai, Miniukai, p. Valavičienė ir p. Chase, vietos kultūrininkai. Ir šiame pobūvyje buvo kalbėta kultūrinėmis temomis.

Kovo 9 d. T. Janukevičiaus varduvio pobuvio proga, dalyvavo būrelis visuomenininkų ir skautų vadų, kurie kalbėjo įvairiomis kultūrinio gyvenimo temomis. Bet kalbos palieka kalbomis -- sako muzikas Jurgis Petkaitis -- be darbo, tikslo nepasieksime. Tokios pat nuomonės yra mūsų jauna kompozitorė Eleonora Miniukienė.

Kudirkos vaidinimo išvakarėse Miniukienė suruošė priėmimą Kudirkos veikalo režisoriumi Tvirbutui ir pakvietė savo artimus, jų tarpe Simanuskus ir TMD skyr. pirm. W. M. Chase. Vaisių metu kompozitorė Mi-

niukienė pasiūlė organizuoti dramos ratelį Hartforde. Tvirbutas dėl to pasisakė teigiamai.

Žodžiu, yra žmonių ir idejų, tik reikia darbo.

VMK

NAUJA LIETUVIŲ RADJO PROGRAMA

Hartford, Conn. -- Vietos keletas lietuvių nutarė ištirti galimybes lietuvių radijo valandėlei steigti. Ir štai kovo 31 d. valandėlė jau pradeda.

Tiesa, prieš keletą metų Hartforde buvo liet. radijo pusvalandis, bet vieno asmens perduodama ir tik jo nuožūra tvarkoma programa buvo menkavertė. Neduodama motyvų radijo stotis tą ir kitą (New Britain) liet. radijo pusvalandžius nubraukė, prasitarė, kad ateityje svetimomis kalbomis radijo transliacijos nenumatomos.

Panašiai pasisakė ir kitos stotys.

Naujoji programa -- tik lietuvių kalba. Laikas -- pusę valandos. Vėliau visą valandą. Bus girdima daug plačiau, nei Conn. valstybės ribose.

Programos turinys bus taikomas lietuviui, įsijaučiant į jo tremties dvasinę būklę, bet nesivaikant pigių įtaigų.

Bus girdima kiekvieną sekmadienį, nuo 12 iki 12:30 val.

Stotis WPOP, 1410 kil. Visais reikalais kreiptis: Vladas Plečkaitis, 439 Stanley St., New Britain, Conn. Tel. Baldwin 5-0994.

AUKOS LIETUVOS LAISVĖS REIKALAMS

New Jersey Lietuvių Tarybos surengtame Vasario 16 minėjime, kuris įvyko vasario 17 d. Robert Treat viešbutyje, Newark, Lietuvos laisvinimui surinktos stambesnės aukos:

Po \$25: Kazanauskai, J. Kraklikauskas.

Po \$15: kun. P. Totoraitis.

Po \$10: S. Gudas, P. Jasaitis, SLA 245 kuopa, J. Vilkelis.

Po \$5: Avižienis, Barzdukas, Belza, Boreika, Dilis, Garolis, Gibas, Giedrikas, Giraitis, Jasaitis, Jokubaitis, Katiliai, prel. Kelmelis, Kiaunė, Kontrimas, Klimas, Kvedaras, Lazdynienė, Mažonis, Melynienė, Mockus, Morkūnas, Putinas, Skripkus, Skurvydienė, Sruoginis, Strupienė, Stanionis, Šarakenis, Šipaila, Šukys, Tiknys, A. Š. Trečiokas, Vaičkus, Vėlyvis.

Kiti aukojo po mažiau. Viso surinkta \$401.05.

Valdybos vardu, visiems aukojusiems tariamas nuoširdus ačiū.

Vladas J. Dilis
Iždininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS

NEW JERSEY APYGARDA

maloniai Jus kviečia į jos rengiamą

PIRMAJĄ REČITALĮ - KONCERTĄ

Sekmad., Kovo (March) 31 d., 1957 mt.

gražioje LITHUANIAN COMMUNITY CENTER salėje

6 Davis Avenue, Kearny, New Jersey

Lionė Jodytė

A. M. Vokietaitis

PROGRAMOJE:

- ★ Jaunas, žymus dainininkas - ARNOLD VOKETAITIS, bosas, iš Washingtono, D. C., kuris būdamas dar Amerikos karinėje tarnyboje, dažnai dainuodavo televizijoje ir koncertuose Washingtono, New Yorke, Chicagoje ir kituose miestuose.
- ★ Pagarsėjusi ir daug žadanti dainininkė - LIONĖ JODIS, kontraltas, iš New Yorke, kuri yra koncertavusi įvairiose miestuose J.A.V. ir Kanadoje, taip pat dainavusi operose, New Yorke Miesto Orkestro festivalyse, ir per radiją bei televiziją.
- ★ Pianistas - ALEKSAS MROZINSKAS, iš Brooklyno, kuris skambins solo ir akompanuos solistams.

PRADŽIA - PUNKTUALIAI 4 VAL. POPIETŲ

Bilietai kainos: \$2.00 ir \$1.50, įskaitant taksus
Studentams ir moksleiviams - \$1.00

JUOZUI AMBRAZIEJUI 80 METŲ

Kovo 17 d. sukako 80 metų senam Brooklyno lietuvių veikėjui Juozui Ambraziejui.

Jis gimė 1877 m. kovo 17 d. Panauspio kaime, Marijampolės apskrityje. Jo tėvas buvo stambus ūkininkas. Tėvas buvo baigęs Seinų kunigų seminariją ir tik dvi savaitės buvo likusios iki išventinimo į kunigus. Todėl Ambraziejus, kartais juokdamas, sako, kad jis yra „kunigo vaikas“. Tėvas mirė 36 m. amžiaus, kada Juozui buvo vos 6 metai. Juozas išėjo tik dvi klases Marijampolės gimnazijoje. Mokslas jam sekėsi, bet patėvis nenorėjo leisti jį toliau mokytis.

Nors Ambraziejui nepavyko įgyti didesnį mokslą, bet jis daug skaite. Jį įtraukė į lietuvių organizotą kovą prieš rusus inž. Petras Vitkauskas, vėliau išrinktas atstovu į Rusijos Dūmą. Vėliau jį švietė lietuvių klausimais dr. Kazys Grinius. Ambraziejus tapo jo bendradarbis.

Nuo pat jaunų dienų Ambraziejus buvo draudžiamas lietuvių spaudos platintojas, dalyvavo slaptose draugijose, šienpjūviai ir Artojų Draugystė.

Ambraziejus tautinė ir revoliucinė veikla buvo rusų valdžios sekama. Jis pergyveno daug kartų. 1905 m., po pirmų demonstracijų, jis buvo areštuotas ir ištremtas į šiaurės Rusiją. Grįžęs iš tremties, Ambraziejus dalyvavo Didžiajame Vilniaus Seime, kaip demokrato atstovas.

J. Ambraziejus, senas Amerikos lietuvių visuomenės veikėjas, buvęs Vienybės Lietuvininkų (laiko rankoje) biznio vedėjas Paukščio ir Brazio laikais Brooklyne.

Kai revoliucija Rusijoje buvo pralaimėta, Ambraziejus buvo priverstas apeisti Lietuvą ir 1907 m. išvyko į Angliją, o sekančiais 1908 m. persikėlė į JAV. Apsigyveno Brooklyne ir čia buvo notaras, laivakorčių agentas, nuosavybių pardavimo ir draudimo tarpininkas.

Ambraziejus ir šiame krašte buvo ištikimas lietuvių ir demokratijos principams. Jis yra SLA, TMD, ALT Sandaros ir kitų organizacijų narys. Buvo Vienybės Lietuvininkų (dabartinės Vienybės) administratorius, Lietuvos Atstatymo Bendrovės direktorius, Vaizbos Buto Brooklyne pirmininkas, ir t. t. Už nuopelnus Lietuvai buvo apdovanotas Gedimino ordenu.

Ambraziejus sudarė lietuvišką šeimą, užaugino 3 dukras, išėjusias kolegijos mokslo. Jos ištekėjo už čia gimusių lietuvių vyrų.

Praeity metų rudenį Ambraziejus uždarė savo agentūrą, kurią laikė apie 40 metų. Jis dabar gyvena savo namuose, Brooklyne.

Gerbiama jubiliumui linkiu sveikatos ir ilgų metų.

Dr. V. Tercijonas

SPORTAS

Chicago Lietuvių Futbolo Klubo futbolininkai užbaigė salės futbolo („In door Soccer“) pirmenybes, kurios, kiek žinoma, yra vykdomos tik Chicagoje ir čia jie išsikovojo šeštą vietą dešimties komandų tarpe.

Iš 9 susitikimų lietuviai pelnė 8 taškus, iškovojo 2 laimėjimus (prieš Vikings 2:0 ir Hoosiers 2:1), 4 kartus sužaidę lygiomis (prieš Maroons 1:1, Norse 1:1, Rams 0:0 ir Olympics 0:0) ir 3 rungtynes pralaimėję (prieš Atlas 0:1, Wisla 0:1 ir Wings 1:4).

Rungtynės vyko didžioje Chicago Avenue Armory salėje 9 sekmadienius iš eilės ir jas stebėjo apie 20,000 žiūrovų (po virš 2,000 kiekvieną sekmadienį). Iš viso pirmenybėse dalyvavo 20 stipriausių „National Soccer League“ komandų, kurios buvo padalintos į dvi grupes: pirma div. ir „major“ divizija.

Lietuviai futbolininkai, kurie varžėsi pirmoje divizijoje, ypač gražiai pasirodė pirmenybių pradžioje, nežiūrind to, kad jie tokio pobūdžio žaidynėse buvo naujokai. Pirmose dviejose rungtynėse jie pelnė 2 laimėjimus, o tada sekė 3 lygiosios, po kurių turėjo patirti 3 pralaimėjimus, o pirmenybėse buvo užbaigtos dar vienomis lygiosiomis.

Salės futbolo pirmenybėse lietuvių komandą atstovavo šie žaidėjai: J. Perkūnas, J. Linartas, R. Kožėnas-Kožėniauskas, R. Libus, A. Martinus, A. Malinauskas, R. Gavėnia, A. Stulga, V. Anilijonas, J. Kaunas, A. Blandis, T. Reimekis ir kiti.

Kovo 10 d. salės futbolo pirmenybėse dalyvavusios komandos varžėsi vieno minuso sistemos turnyre. Chicago lietuvių futbolininkai šiame turnyre iškrito po pirmojo rato, nors jie su Hakoah komanda iš „major“ divizijos sužaidę lygiomis 3:3, bet prieš šininkai turėjo vieną kartinį savo naudai, kurio pakako įžengimui į tolimesnį ratą. Turnyrą laimėjo pirmos divizijos meisteris – Atlas komanda, sumušusi Hoosiers 4:0, Rams 3:0, Hansą 3:0 ir baigmėje – Necaxą 2:0.

Balandžio mėn. (chicagiečiai) lietuvių futbolininkai pradės pirmenybes lauko futbole ir žais „National Soccer“ lygos pirmoje divizijoje. Poreitais metais jie laimėjo pirmą vietą

antroje div. ir tokiu būdu buvo perkelti į augštesnę klasę.

Edv. Sulaitis

SUDARĖ KOMISIJA

Vinco Krėvės vardo literatūrinei premijai, kurią Lietuvių Akademiniis Sambūris Montrealyje numato įteikti š. m. gegužės mėn. už 1955-56 m. išleis-

tą lietuvių grožinės literatūros veikalą, skirti sudaryta sekanči Jury komisija: Birutė Pūkelevičiūtė (Lietuvių Rašytojų Draugijos atstovė), Jonas Kardelis (Kanados Lietuvių Bendruomenės Montrealio apylinkės atstovas), dr. Henrikas Nagys, Birutė Ciplijauskaitė, Kazys Veselka (Lietuvių Akademiniio Sambūrio atstovai).

Dovanų siuntiniai

LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA IR SOVIETŲ RUSIJA

PARCEL DEPARTMENT

GLOBE TRAVEL SERVICE

Tinkamesniam klientų patarnavimui mes turime įstaigas:

CLEVELAND 3, OHIO NEW YORK 23, NEW YORK
1165 E. 71st St. UTah 1-0807 1991 Broadway, LYceum 5-0900
Kasdien: 10-7, šešt. 10-5 Kasdien 9-5 (sekm. uždaryta)

CHICAGO 32, ILLINOIS PHILADELPHIA 6, PA.
4102 Archer Ave. FREmont 716 Walnut St. LOCust 3-4955
6-6399 Kasdien: 9-7, Šešt. 9-5 Kasdien: 9-5, Treč. 9-8

SO. BOSTON, MASSACHUSETTS
Ellis Bldg. Room 10, 409 W. Broadway
ANDrew 8-8764, Kasdien: 9-7, šešt. 9-12

DETROIT 10, MICHIGAN
6446 Michigan Ave. TASHmore 5-7560
Kasdien: 9-6, Penkt. ir šešt. 9-9

Galite siųsti maisto produktus, rūbus, rūbams medžiagas, avalynę, vaistus ir kitus daiktus. Kiekvienas siuntinys apdraustas ir garantuotas pristatymas be atskiro atlyginimo. Kiekvienas siuntėjas gauna gavėjo pasirašytą pakvitavimą.

Siuntiniai išsiunčiami skubiai ir pristatomi greitai. Veikiama specialiu susitarimu su INTURIST (Maskva) ir siuntiniai siunčiami į visas Sov. Rusijos dalis. Mūsų apmokami vietoje, taip kad gavėjas nieko neturi primokėti.

Parcel Department GLOBE TRAVEL SERVICE savo įstaigoje turi įvairių audeklų, maisto produktų ir kitų dalykų klientų patogumui. Siuntinius galite mūsų įstaigoms siųsti paštu, tuoj gausite sąskaitas ir jūsų siuntiniai bus sutvarkyti ir išsiųsti adresatui.

Siuntinius siųskite per įstaigą, kuri pasitikėjimą įgijo 25 metų geru patarnavimu. Prašykite informaciją ir katalogų.

A. A.

PETRAS ATKOČAITIS

Penkeri metai praėjo nuo Tavo mirties, bet Tu esi gyvas mano širdyje. Tu esi ir būsi gyvas mūsų visų širdyse. Mūsų meilė ir mintys visada su Tavimi, nors Tu esi Anapus.

Čia prieš amžinybę, kur kapas supiltas, Pasibaigė Tavo gyvenimo tiltas. Ką žemė paskolino - dulkę tą menką - Dabar sugrąžinti žemelei vėl tenka. Gyvenimas trumpas - nuo lopšio lig kapo - Taip rudenį krinta virpėdamas lapas. Juodoji viešnia žmogaus laimę suardo - Akmens paminkle tepalieka jo vardą.

PETRONĖLĖ ATKOČAITIENĖ

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

BARAS • RESTORANAS

SALE VESTUVĖMS, SUSIRINKIMAMS, PARENGIMAMS.

VYTAUTAS BELECKAS, savininkas

1883 MADISON STREET

BROOKLYN 27, N. Y.

(Prie Forest Ave. stoties, Ridgewoode)

Tel. EV 2-9586

FRANK NARBUTAS

NAMŲ DAŽYTOJAS
IR DEKORATORIUS

Turis 15 metų patyrimą ir apdraudą šioje srityje.

Darbas visada atliekamas rūpestingai ir gerai
115-53 NEWBURG ST., ST. ALBANS 12, N. Y.
Telefonas: LA 5-4292

Fire - Auto - Liability - Burglary - Glass Plate

ROBERT F. NARK

APDRAUDOS SPECIALISTAS

26 Court Street
Brooklyn 1, N. Y.
MAin 4-6400

700 Caroline Ave.
N. Valley Stream, N. Y.
VALley Stream 5-0783

Life - Health - Acc. Household - Compensation

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje yra švieži nes jie atgabenami lektuvalais.

Gydytojai sako, kad maitinimasis pieno produktais, ypač sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.

Petro Lissausko krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažnyčią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš fermos atvežtų kiaušinių.

Petro Lissausko krautuvėje gaunami tik švieži produktai.

PETRAS LISAUSKAS

64-09 CLINTON AVENUE MASPETH, N. Y.
Telefonas: TW 4-8087

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAŽESNIŲ IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte -- koncertą, vestuves, šokių ar prakalbas -- Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

J. Weinstein

Reikalų vedėjas

320 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Evergreen 7-1123

TRAUN'S BAR

RESTORANAS IR BARAS
AUGUST TRAUN, Savininkas

N. E. COR. 7th IR DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-9785

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue Brooklyn 11, N. Y.
KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS
Telefonas: Evergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.
Telefonas: Evergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS ALB. BALTRUNAS-BALTON
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC
Telefonas: STagg 2-5043

SHALINS FUNERAL HOME

KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue Woodhaven, N. Y.
Telefonas: Virginia 7-4499

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas

354 Marcy Avenue Brooklyn, N. Y.
(KOPLYČIOS SUTFIKIAMOS IR KITUR)
Telefonas: Evergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 North Wood Avenue Linden, New Jersey
Telefonas: Linden 2-4119

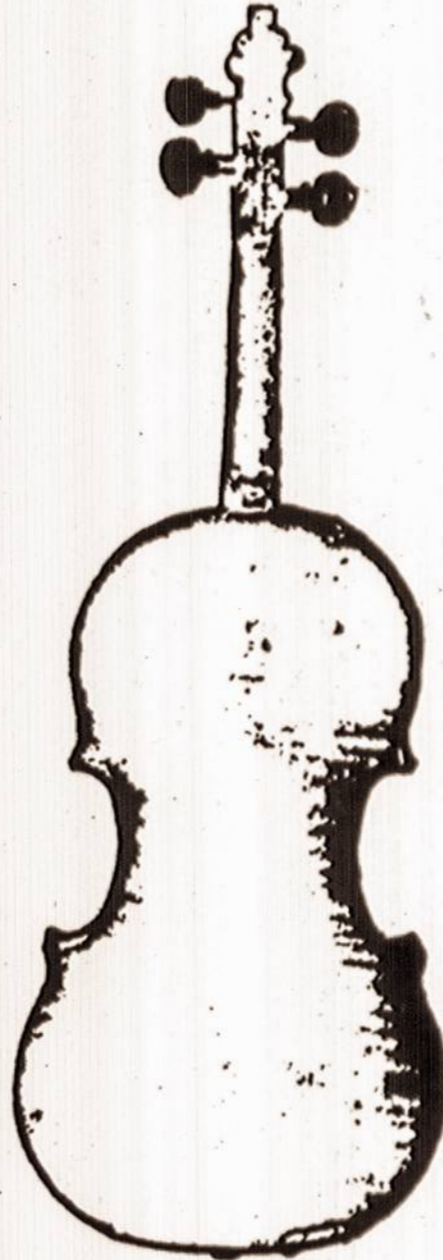
ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius

410 Metropolitan Avenue Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas: STagg 2-4409

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius (vairiems reikalams).

LIETUVIAI SMUKININKAI
susipažinkite su
Lietuvio ganybos smulkais
GARBĖS DIPLOMĄ
Laimėjusiais 1926 metais
Pasaulinėje Parodoje
Philadelphia, Pa.
Kainos nuo \$150 iki \$500

JULIUS SVITRA
SMUKŲ DIRBĖJAS
1262 First Avenue
SAN DIEGO 1, CALIF.

A. Andriuskevičius

Laikrodininkas ir Juvelyras
DIDELIS PASIRINKIMAS
Brangenybių
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Evergreen 4-2318

John Baltaduonis

FRANKFORD AVENUE
C A F E
1700 Frankford Avenue
PHILADELPHIA, PA.

Lietuviška Radijo Programa
AMSTERDAM, NEW YORK
WCSS 1490 klc.
Sekmadieniais 7 - 8 v. v.
J. OLŠAUSKAS
Programos Vedėjas
L. BARTVIGAS
Reikalų Ved. ir Pranešėjas

KARLONAS

FUNERAL HOME
Lietuviams tarnauja daugiau
kaip 20 metų.
280 CLEVELAND STREET
New Britain, Conn.
Telefonas: 9-1181

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR

Kazys ir Alvina Butvidai

Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausios rūšies maistas, įvairiausi gerimai. Vakarais muzika prie baro.

DU ORKESTRAI, FLOOR SHOW IR SOKIAI

80 St. Marks Place (8th St. ir 1st Ave.) New York, N. Y.
Telefonas GRammy 7-9765

BARAS IR RESTORANAS

JULIUS DAUGMAUDIS, Savininkas

Stiklinis baras. Viena gražiausių užėgų Brooklyne.

273 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: Evergreen 4-9533

MISIŪNŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ

RAY'S LIQUOR STORE

Juozas ir Izabelė Misiūnai, Savininkai

Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas
Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gerimai.

103-55 LEFFERTS BOULEVARD, RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIRGINIA 3-3544

PAJAMŲ MOKESČIŲ (Income Tax business and individual)
buhalterijos ir apdraudos reikalais kreiptis į
FRANK DIMAS - PUBLIC ACCOUNTANT -
INSURANCE BROKER - ISTAIGA
764 CYPRESS AVENUE, RIDGEWOOD 27, N. Y.
(Du blokai nuo Myrtle Ave, stoties, važiuojant Canarsie line)
Istaiga atdara kasdien nuo 3 v. p. iki 9 v. v.
Seštadieniais nuo 10 v. r. iki 6 v. v.
EV 1-4774, MI 2-4076

HELEN POVILANSKIENE

BARAS ** RESTORANAS

SALĖ ŠEIMYBINĖMS PRANOGOMS

158 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
Telefonas: Evergreen 4-9737

M. and Z. Collision Works

JULIUS MALDUTIS

Sulankstytų automobilių dalių ištiesinimas, pakeitimas
naujomis, dažymas ir poliravimas.

937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Telefonas: Evergreen 8-9794

DRĄUDIMO REIKALAMS, TAKSŲ (INCOME TAX) PARUOŠIMUI,
NOTARINŲ DOKUMENTŲ TVIRTINIMUI, KREIPTIS Į

JUOŽĄ ANDRIUŠĮ

GENERAL INSURANCE BROKER * CONSULTANT * NOTARY PUBLIC

Užpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami įvairūs
dokumentai ir atliekami visų rūšių draudimai:
gyvybės, namų, baldų, automobilių, biznų ir t.t.
GERAS PATARNAVIMAS

Kreiptis kasdien iki 8 val. vak. Šešt. iki 6 v. v.
87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas Virginia 7-4477

GERIAUSIAS
INSURANCE ir REAL ESTATE
PATARNAVIMAS PAS

ORMAN & MICHELSON

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

VIRGINIA 6-1800

New Yorkas ir Apylinkė

Adomo Galdiko paroda Feige galerijoje, 601 Madison Ave., bus lankoma nuo kovo 27 iki balandžio 13 d.

Dr. V. Paprockas ir dr. V. Avizonis buvo nuvykę į Waterbury dalyvauti prof. Jurgio Žilinsko laidotuvėse.

A. Povilauskienė kovo 2 d. giminių ir draugų tarpe minėjo savo gimtadienį. Brooklyniečiai, Rokas ir Antanina Povilauskai, neseniai įsigijo naują rezidenciją, kuri ta pačia proga buvo „aplaištyta“.

Elzbieta Jakaitienė, vietos biznierių Ignas Sutkus su žmona, taip pat A. Jackus, po 6 savaitių atostogų Floridoje, šiomis dienomis grįžo namo.

Rosalie Petrash, vienybičių Stanley ir Ann Petrash duktė, gavo pirmą prizą ir 100 dolerių boną, kaip Queens apskrities Health Poster kontestantė. Dovana jai buvo įteikta kovo 12 d. Richmond Hill High School Auditorium.

Juozas Ginkus, kuris pasiklausiu laiku truputį nesveikavo, vardadienio proga daug sveikinimų ir linkėjimų greičiau pasveikti ir grįžti prie visuomeninės veiklos.

Jonas Baltus su žmona į savo naują rezidenciją neseniai buvo pasikvietę šiuos artimus draugus: Šimėnus, Morkus, Dobsonus, Ginkus, Abraičius, Jokūbaičius, Kulbokienę, Norkūvienę ir kitus.

J. Ambraziejui jo aštuoniasdešimtojo gimtadienio proga, kovo 17 d., žmona, dukterys ir žentai surengė puotą, kuri įvyko dukters Genutės Čižauskienės rezidencijoje, Conn. valstybėje.

A. M. Januškevičienė iš Bostono praneša, kad trys viešieji Bostono ir apylinkės knygynai įsigijo dr. Vandos Sruogienės parašytą, TMD išleistą, Lietuvos istoriją.

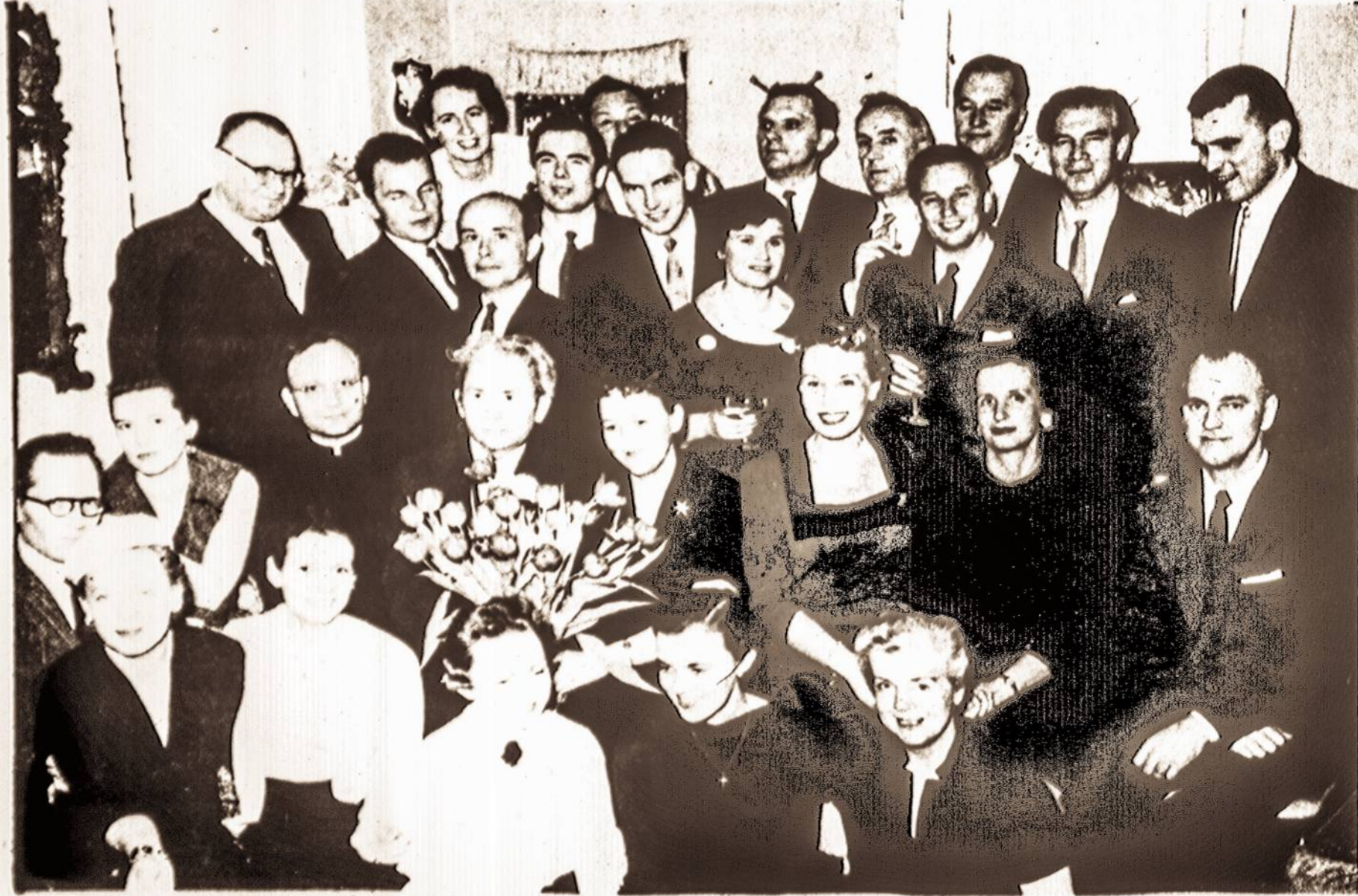
Dr. A. Gerutis, Lietuvos Diplomatosijos Šefo patarėjas, balandžio mėnesio pradžioje atvyksta į Ameriką, kur išbus daugiau kaip du mėnesius. Svečias aplankys kai kurias lietuvių kolonijas ir padarys pranešimus.

Dr. J. K. Valiūnas su žmona išskrido į Filipinus, Formozą, Hong Kong ir Japoniją. Šioje kelionėje Valiūnai išbus apie mėnesį laiko.

JIEŠKOMAS

Jieško Kvedero Vinco žmona Agota Kvederienė iš Rusijos savo vyro seserų, Vinklerienės Marijonos ir Seliokienės Antosės, kilusių iš Galinčiskės km. Bagotos parapijos Kazlų Rūdos. Kvedero Juozo ir Sajoniūtės Onos dukros.

Prašomos atsilipti, ar apie juos žinantieji jų gyvenamą vietą pranešti: Juozas Sčiuka, 285 North St., New Britain, Conn.

Dail. V. K. Jonyno 50 m. amžiaus sukakties minėjimo dalyviai: Tysliavienė, Aleksandra Merker, Jonynaitė, G. Rannitienė, Košūbai, kun. Andriekus, Jonynai, Paškevičienė, Šukienė, C. Merker, prof. Puzinas, Viesulas, Krivickienė, Jurkus, Bielskis-Elksis, Bendorius, Paškevičius, P. Lapė, Šukys, Rannitas, Šalčius, Pokylis įvyko Jonynų bute, Jamaica, N. Y. (V. Mazelio nuotrauka)

SUSIRINKIMAS IR ARBATĖLĖ

Kovo 9 d. Šv. Jurgio D-jos salėje įvyko Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Newarko skyriaus susirinkimas, po kurio sekė arbatėlė. Susirinkimas buvo sėkmingas. Kalbėjo du

svečiai: A. Senikas, LNF pirmininkas ir E. Čekienė, LNF vice-pirmininkė.

A. Senikas savo kalboje padarė trumpą ir įdomią apžvalgą tautinių grupių santykiavime su VLIKu ir Lietuvos Diplomatinė Tarnyba. Kalbėtojas

padarė išvadą, nurodydamas, kad tautinių grupių atstovai, nenorėdami eikvoti energijos ginčams, nutarė steigti L. N. Fondą pozityviam Lietuvos Laisvinimo darbui.

Toliau sekė E. Čekienės kalba. Ji labai vaizdžiai, nuosekliai, gražiais palyginimais ir pavyzdžiais įrodė, kaip kiekvienas lietuvis, kad ir nedideliu savo įnašu, gali prisidėti prie bendro visuomeninio darbo, siekiant tėvynės laisvės. Po kalbų sekė aukų rinkimas. L. N. Fondui surinkta \$186.00.

Susirinkimą sekė arbatėlė, kurios šeimininke buvo vietos visuomenininkė J. Trečiokienė. Jai stalą paruošti ir dekoruoti padėjo p. Žiugždienė.

Prie stalo, skyriaus pirm. Pr. Jokubaičiui pakvietus, pasikalbėjimus vedė A. S. Trečiokas. Jam lydint gražių minčių pareiškė I. Budreckis, R. Ambraziejienė, I. Jatulis, A. Trečiokas, V. Ambraziejus, B. Macijauskienė ir K. Trečiokas. Čia pat į skyrių įstojo keli nauji nariai.

P. M.

AUKA MOKYKLAI

Vieton gėlių prie mirusio savo garbės nario prof. dr. Jurgio Žilinsko karsto, New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugija paskyrė 25 dol. Brooklyno Lietuvistikos mokyklai.

PRAMOGOS IR SUSIRINKIMAI

Lietuvių Siuvėjų 54 Skyriaus (ACWA) mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 27 d., 5:30 v. v. unijos patalpose, 11-27 Arion Place, Brooklyne. Bus svarbių pranešimų.

Kovo 24 d., sekmadienį, 7 v. v. Schwaben Hall, Brooklyne, įvyksta penkių pavergtųjų tautų koncertas. Be latvių, estų ir ukrainiečių artistų, programoje dalyvaus op. solistė V. Jonuškaitė, aktorius V. Žukauskas, A. Petrutis ir kiti.

PAVASARIO ŠOKIAI

Gegužės 25 d. Grand Paradise salėse, Brooklyne, ruošiamą tradiciniai pavasariniai Moterų Vienybės šokiai. Bus šokių kontestas ir turtingas bufetas. Šokiams gros Joe Thomas orkestras.

TRADICINIS KONCERTAS

Lietuvos Atsiminimų Radio tradicinis, metinis koncertas ir balius Didžiajame New Yorke šiais metais ruošiamas gegužės 19 d., sekm., Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne, 5 val. p. p.

LITERATŪROS VAKARAS

kuriame yra pakviesti dalyvauti žinomi mūsų rašytojai iš New Yorko ir New Jersey, įvyks balandžio 7 d. 5 val. p. p. Liet. Piliečių Klube, 280 Union Ave. Brooklyne. Rengia Karys.

MASPETHO LIETUVIAMS

Kovo 31 d. sekmadienį, 4:30 val. p. p. kviečiamas Lietuvių Bendruomenės Maspetho Apylinkės metinis susirinkimas vietos parapijos salėje. Bus renkama apylinkės valdyba ir svarstomi kiti bendruomenės reikalai.

NAUJI SIMFONINIAI VEIKALAI IŠ LIETUVOS

Viena didesniųjų New Yorko plokštelių gamybos firmų gavo iš Lietuvos keletą simfoninių veikalų (jėkorduotų juostose), kuriuos numato išleisti ilgo grojimo plokštelėse. Tie veikalai — komp. Juozelėno baleto „Ant marių kranto“ ir komp. Balsio smuiko koncertas. Abu veikalus įgrojo Lietuvos Simfonijos Orkestras.

PARDUODAMA:

Maspetho 2-ųjų butų naujas mūrinis namas su šildymu ir moderniais įrengimais, dideli gražūs butai, kaina \$19,000. Kreiptis: Juozas Grabau, 227 Bedford Ave., Brooklyn 11, N. Y. Tel. ST 2-7524.

A. A.
PROF. DR. MED. JURGIUI ŽILINSKUI MIRUS
 poniai KSAVERAI, DUKRELĖMS ir DR. P. VILEIŠIO ŠEIMAI
REIŠKIA NUOŠIRDŽIĄ UŽUOJAUTA
 GYDYTOJŲ CORP! FRATERNITAS LITHUANICA

GARBĖS NARIUI
PROF. DR. JURGIUI ŽILINSKUI MIRUS
NEW YORKO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJA
 liūdesio valandoje reiškia gilią užuojautą
JO ŽMONAI
 ir dukrai DR. VITAI ŽILINSKAITEI-VILEIŠIENEI su šeima.

SOFIJAI BARANAUSKIENEI
 tragiškai mirus,
 mūsų brangiems bičiuliams
 Liucijai ir Vytautui VILKUTAIČIAMS ir jų dukrai Ramunei
 didelio skausmo valandoje, netekus mylimos motinos,
 uošvės ir močiutės,
GILIĄ UŽUOJAUTA REIŠKIA
 M. ir Z. Raulinaičiai
 Dr. L. Stanaitienė

Motiejiaus nuotykių

